

WEST-VLAANDEREN WERKT

TIJDSCHRIFT VAN DE WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD. — EERSTE JAARGANG 1959. — Nr. 3.

WEST-VLAANDEREN WERKT

TIJDSCHRIFT VAN DE WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

1^e Jaargang — N° 3

BESCHERMKOMITEE :

Ridder
P. van Outryve d'Ydewalle,
Gouverneur

De Heren J. Storme,
H. Smislaert,
L. Gillon,
A. Loncke,
M. Lootens,
P. Monballyu,
Leden van
de Bestendige Deputatie.

REDAKTIEKOMITEE :

De Heren L. Bockstaele,
G. Declercq,
P. Delafontaine,
F. Van Damme,
O. Vanneste.

ABONNEMENT :

60 F (3 nummers in 1959)
P.C.R. 976.57,
W.E.R., Dijver 7, Brugge.

REDAKTIESEKRETARIAAT :

Westvlaams Economisch
Studiebureau (W.E.S.)
Dijver 7, Brugge.

PUBLICITEITSVOORWAARDEN :

W.E.S., Dijver 7, Brugge.

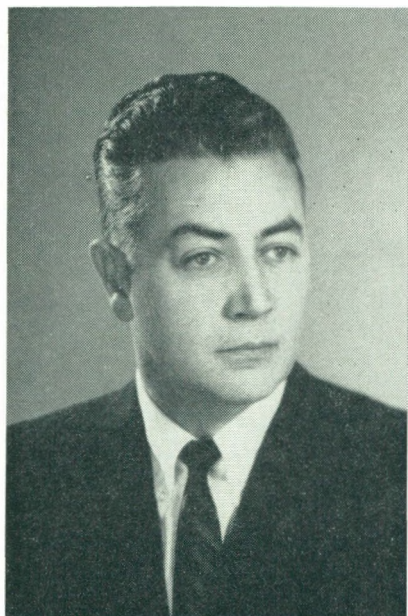
Foto voorpagina
(L. van Paridon)

Bij naamvermelding van de auteur
verschijnt de bijdrage onder zijn
persoonlijke verantwoordelijkheid.

Drukk. Sansen, Poperinge.

INHOUD

Tot U spreekt...	73
<i>G. K. Ahlers,</i> Afgvaardigde Beheerder Outboard Marine Belgium, N.V.	
Het Provinciaal Centrum voor nijverheidsteel- ten	74
<i>A. Loncke, Voorzitter.</i> <i>L. Bockstaele, Directeur.</i>	
Fiskale Wetten strekkende tot het begunstigen van de economische activiteit	79
<i>P. Delafontaine, Advokaat.</i>	
Streken, Steden en Gemeenten in beweging	88
Westvlaamse ontwikkelingsgewesten. <i>O. Vanneste,</i> Direkteur van het Westvlaams Economisch Studiebureau.	
Westvlaamse Bedrijven	94
De oesterteelt aan de Belgische kust. <i>J. Vandewalle.</i> Oesterkweek en openbare gezondheid, <i>Dr. A. Gryson,</i> Rijksgezondheidsinspekteur, te Brugge.	
Spectrum van de Westvlaamse Economie	99
Textielrubriek (<i>A. Dequae</i>) — Toestand van de landbouw (<i>L. Bockstaele</i>) — Vlasvezelbereiding, Internationaal Vlaskongres te Amsterdam (<i>J. Pattyn</i>) — Toestand in de schoeiselnijverheid (<i>G. Eeckhout</i>) — Het toeristisch seizoen 1959, Wintertoerisme (<i>Westtoerisme</i>) — Werkloosheid in West-Vlaan- deren (<i>W.E.S.</i>) — Bedrijvigheid op het West- vlaams waterwegennet 1955-1958 (<i>W.E.S.</i>) — Stedebouw, Huisvesting en Ruimtelijke Ordening.	
West-Vlaanderen Werkt	104

WEST-VLAANDEREN WERKT

Tijdschrift van de Westvlaamse Economische Raad.

TOT U SPREEKT ...

G. K. AHLERS

*Afgevaardigde Beheerder,
Outboard Marine Belgium N.V.*

Op 16 juni 1958, werd OUTBOARD MARINE BELGIUM N.V., een filiale van Outboard Marine Corporation of Canada Ltd., plechtig ingehuldigd. Het doel was, in de Brugse nieuwe fabriek buitenboordmotoren te produceren voor de Euromarkt en eventuele distributie over gans de wereld.

Het welslagen van deze initiale investering wordt bewezen door een eerste 3.200 m² uitbreiding van onze fabriek, pas 18 maand na het aanvangen van onze operaties. Deze uitbreiding heeft tot doel het invoeren van onderdelen te verminderen, en dit door plaatselijke onderaanneming en eigen fabriek. Wij wensen ook de produktieve capaciteit van de Brugse fabriek en de Belgische inhoud van haar produkten zo spoedig mogelijk te verhogen.

De beslissing tot deze nieuwe investering werd genomen op grond van de medewerking ontvangen van de regerings-, provinciale- en stadsoverheden die het mogelijk maakten onze zaak onder de meest gunstige voorwaarden en in de kortst mogelijke tijd op te bouwen.

Van de Westvlaamse arbeiders die in onze fabriek tewerkgesteld werden, mag ook gezegd worden dat zij, na een korte opleidingsperiode, zich goed aangepast hebben aan de hoge kwaliteitstandaard welke wij vereisen bij het voortbrengen van onze motoren en hun produktiviteit draagt dus ook toe tot de algemene uitbreiding van onze zaak.

Al deze factoren laten mij toe mijn volle vertrouwen in de industriële mogelijkheden van West-Vlaanderen uit te drukken en de wens te uiten dat alles in het werk zal gesteld worden om deze mogelijkheden nog verder uit te breiden.

OUTBOARD MARINE BELGIUM N.V.

Het provinciaal centrum

Het initiatief van de provinciale overheid, houdende oprichting van een onderzoeks- en voorlichtingscentrum met als opdracht de Westvlaamse akkerbouwspecialiteiten te bevorderen, vormt een uiterst belangrijke beslissing ten voordele van de landbouw. Deze bedrijfstak staat evenals de andere economische sectoren, op de drempel van de Euromarkt. De gevolgen van deze verruimde economische gemeenschap kunnen voorlopig moeilijk overzien worden. Ofschoon de verwachtingen niet tot pessimisme moeten aanleiding geven, mogen wij ons, in een zeer nabije toekomst verwachten, aan een stelselmatige verscherping van de mededinging met voortbrengers uit de vreemde waar de elementen die de kostprijs beheersen vaak lager zijn dan bij ons of waar de uitbatingsvoorwaarden, qua bodem en klimaat, gunstiger zijn. Opdat onze landbouwers, in deze nieuwe situatie, zich doeltreffend zouden kunnen verweren en er eventueel de verwachte voordelen uithalen, is het op de allereerste plaats vereist dat ze op technisch gebied degelijk onderlegd zijn.

De teelt en de verwerking van de gespecialiseerde akkerbouwgewassen waarvan de produktie als verfijnd produkt in de handel wordt gebracht, vormen van oudsher een rijke bron van werk en welvaart in West-Vlaanderen. Deze cultures en de aanverwante industrieën dragen een onbetwistbaar regionaal karakter, met eigen problemen, zowel van economische als van technische aard.

Het is merkwaardig dat het zwaartepunt van vier van de vijf klassieke nijverheidsteelten, volgens het historisch begrip dat in België hieraan wordt gehecht, van de droge peulgewassen voor de handel en van de brouwerijgerst, in West-Vlaanderen ligt. Onderstaande tabel (*) die het gemiddeld areaal aangeeft van deze cultures over de jaren 1949-1958, illustreert duidelijk de bij-

A. LONCKE

Voorzitter

L. BOCKSTAELE

Direkteur

zondere belangstelling van de Westvlaamse landbouwers voor deze spekulaties.

Gewas	Nationaal areaal (ha)	Beteelde oppervlakte in West- Vlaanderen	Verhouding t.o.v. het Rijk %
Vlas	29.946	11.428	38,16
Cichorei	1.804	1.703	94,40
Tabak	1.560	935	59,96
Hop	516	352	68,15
Zomergerst	59.473	20.623	34,68
Droge erwten	7.067	5.537	78,35
Droge bonen	520	299	57,46

Het werkelijk aandeel van West-Vlaanderen is in sommige gevallen aanzienlijk hoger dan de opgegeven verhoudingscijfers laten vermoeden. Immers veel vlasbezaaiingen in de overige provincies van het land, geschieden voor rekening van Westvlaamse vlassers, terwijl bijna de totale Belgische vlasproduktie door hen wordt verwerkt en daarnaast belangrijke hoeveelheden strovlas uit het buitenland worden betrokken. Ook voor de teelt van brouwergerst bekleedt West-Vlaanderen een belangrijker plaats dan de tabel aangeeft, gezien de in deze provincie geproduceerde gerst zich kwalitatief beter leent voor de verwerking in de mouterij.

In het verleden waren deze regionale verhoudingen minder scherp. De opeenvolgende krisissen hebben diverse teeltcentra doen verdwijnen en een grotere concentratie van

(*) Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

voor nijverheidsteelten

INSTITUUT A. OLIVIER

de produktiegebieden tot gevolg gehad. Het feit dat de Westvlaamse boer een blijvende belangstelling betoont voor deze cultures kan toegeschreven worden aan zijn meer spekulatieve geest gegroeid uit zijn grotere ondernemings- en handelszin. De talrijke risico's, eigen aan de handelsgewassen, schrikken hem niet af.

Ingevolge de toenemende konkurrentie, in Europees verband, zal de economische leefbaarheid van deze bedrijfstakken, in de toekomst nog meer dan in het verleden, bepaald worden door twee voorname elementen: kwaliteit en kostprijs. Een efficiënte voorlichting van de geïnteresseerde producenten, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, is op dit gebied van uitzonderlijk belang.

VOORGESCHIEDENIS

Het idee een instelling tot stand te brengen met het oog op het verstrekken van een technische voorlichting inzake teelt en verwerking, werd in het begin van deze eeuw, in de vlassersmiddens, reeds met klem verdedigd. De vooraanstaande bedrijfsleiders uit deze bedrijfstak voelden reeds in die tijd de dringende noodzakelijkheid aan, het empirisme, waarop het ganse produktieproces steunde, te vervangen door meer wetenschappelijk verantwoorde methodes. Wijlen Constant VANSTEENKISTE, aan wiens hoge vakbekwaamheid en noeste werklust belangrijke verbeteringen in de vlasbewerking te danken zijn, was een der eerste en zeker de voornaamste en vurigste voorstander van de oprichting van een

Het provinciaal centrum voor nijverheidsteelten. — Instituut Arthur Olivier, Rumbeke.

vlas- en linneninstituut. Vele besprekingen werden gevoerd en studies dienaangaande opgemaakt. In het begin van de jaren dertig werd door Ir. DEMEYERE een konkreet ontwerp uitgewerkt en een welomschreven financierings- en werkprogramma uitgestippeld.

Ook de provinciale overheid bleef niet afzijdig aan deze aktie. In 1934 werd door een delegatie van de Bestendige Deputatie een bezoek gebracht aan het vermaard Instituut voor de Studie van de Bastvezels te Sorau in Duitsland, ten einde de mogelijkheid te bestuderen een gelijkaardige instelling in de Westvlaamse vlasstreek tot stand te brengen.

De omstandigheden bleken evenwel niet gunstig te zijn voor de verwezenlijking van dit initiatief.

Kort na de jongste wereldoorlog kwam het probleem opnieuw ernstig ter sprake. In vlasserskringen werd aangedrongen om door navorsingen en studie de kwaliteit van de grondstoffen te verhogen, het teelt-risico en de kostprijs te verlagen, een klaarder inzicht te bekomen in de aard van het rootproces om aldus eventuele mislukkingen en tegenslagen te voorkomen, waardoor goedkopere produkten van betere hoedanigheid zouden kunnen voortgebracht worden. Ook de tabaksplanters, de cichorei-industrie en de brouwerijstellers deden beroep op de provincie om door opzoekingen deze bedrijfstakken vooruit te helpen. Verder werd op talrijke kleine en middelgrote familiale landbouwbedrijven een duidelijke tendens waargenomen de gewone akkerbouwgewassen gedeeltelijk te vervangen door meer arbeidsintensieve tuinbouwcul-tures.

Met vertegenwoordigers uit de respektieve middens werden talrijke kontakten genomen om na te gaan op welke wijze aan deze dringende vraag kon worden tegemoet gekomen. Om een klaarder inzicht te verkrijgen in de aard van de gestelde problemen werd in 1952 door de Bestendige Deputatie, in het raam van de provinciale Wedstrijd 1954 voor economische monografieën, als onderwerp gesteld: « Toekomst-mogelijkheden van Nijverheidsteelten in West-Vlaanderen ». Twee merkwaardige studies werden bekroond. Beide auteurs suggereerden de oprichting van een vlas-instituut.

Naar aanleiding van besprekingen gevoerd in de schoot van de provinciale raad, tijdens de gewone zitting van oktober 1954,

betreffende de moeilijkheden in de vlas-vezelbereidingsnijverheid, werd een bezoek gebracht aan diverse landbouwopzoekingsstations te Wageningen en Delft, met het doel na te gaan op welke manier gelijkaardige problemen in Nederland werden behandeld.

Wijlen de heer Gedeputeerde OLIVIER stelde uiteindelijk voor op het provinciaal vlak een opzoekingscentrum op te richten voor de studie van de typische Westvlaamse teelten. De provinciale raad hechtte in oktober 1955 haar principiële goedkeuring aan dit voorstel. Op 18 april daaropvolgend werd definitief tot de oprichting van het Centrum overgegaan. Tevens werden op de provinciale begroting de nodige kredieten uitgetrokken voor het optrekken en het uitrusten van de lokalen. De bouwwerken werden onmiddellijk aangevangen en op 3 oktober 1959 kon tot de plechtige inhuldiging van het instituut overgegaan worden.

Bestendig Afgevaardigde OLIVIER wiens klaar doorzicht en durvend initiatief de doorslag heeft gegeven voor het tot stand komen van het centrum, heeft de bekroning van zijn werk niet meer mogen aanschouwen. Ter nagedachtenis van deze promotor en uit erkentelijkheid voor de vele bewezen diensten aan de Westvlaamse landbouwbevolking, werd de instelling « Instituut Arthur OLIVIER » genoemd.

OPDRACHT EN DOELSTELLING

De taak van het centrum werd door de provinciale raad, in het oprichtingsbesluit nauwkeurig omschreven. Het beoogt, door opzoekingen en studies, de betrokken bedrijfstakken aan te passen aan de technische- en wetenschappelijke vooruitgang die zich op dit gebied voltrokken heeft en de bedrijfsleiders in de gelegenheid te stellen technisch minstens gelijke tred te houden met de buitenlandse producenten die sinds lang kunnen beroep doen op de diensten van degelijk uitgeruste hoog gespecialiseerde opzoekingsstations. Het centrum zal zich niet zozeer bezighouden met fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, doch zijn navorsingen vooral richten op de kwalitatieve en de kwantitatieve verbeteringen van de produktie.

De problemen die rechtstreeks verband houden met de ekonomie van de teelt en de verwerking van de produktie zullen in de eerste plaats worden behandeld. De waarde van teelt- en verwerkingstechnieken die in andere produktiecentra worden toe-

**BANK van de
SOCIÉTÉ GÉNÉRALE
de BELGIQUE**

Handelsregister
Brugge 5163
Kortrijk 13223

DE BELANGRIJKSTE VAN HET LAND,
TEN DIENSTE VAN ALLEN

KAPITAAL EN RESERVES : 2.586 miljoen F.

84 Agentschappen
en Burelen
verspreid
over geheel
West-Vlaanderen

Administratieve Zetels :

**BRUGGE, Vlamingstraat, 58
KORTRIJK, Waterpoort, 1**

Alle bankverrichtingen, kredietverleningen
en financieringen, beleggingen, enz

gepast en bij ons onbekend zijn, kan door het instituut worden onderzocht en, in geval dit wenselijk blijkt, aangepast worden aan de bij ons heersende uitbatingsvoorwaarden. Een nauw contact wordt gehouden met alle instellingen en diensten die een gelijkaardig doel nastreven. Een rijke dokumentatie wordt aangelegd over het landbouwkundig, het economisch en het industrieel aspekt van de gewassen die door het centrum bestudeerd worden.

Het instituut kan zijn medewerking verlenen aan keuringen van teelten en verwerkte produkten en dient bij te dragen tot het onderwijs en de vulgarizatie van de bestudeerde teelten. Verder wordt reeds op een actieve wijze medegewerkt om de gewassen bij het publiek beter te leren kennen en het verbruik ervan aan te moedigen.

De navorsingen geschieden in nauwe samenwerking met de geïnteresseerde middens, ten einde beter te kunnen rekening houden zowel met de desiderata van de producenten als met de verlangens van de afnemers-verbruikers.

Wegens de omvangrijkheid van de opgedragen taak is een zekere discriminatie in de studieobjecten onontbeerlijk. Het zwaar-

tepunt van het onderzoek wordt gelegd op het vlas en de extensieve groenten. In beide sectoren stellen zich op het technisch vlak talrijke vraagstukken.

De bijzondere aandacht wordt besteed aan de rassenstudie. Bij gelijkblijvende teeltzorgen immers kan door een juiste keus van de variëteit niet alleen een gevoelig hogere opbrengst worden bekomen doch, wegens de bijzondere eigenschappen van nieuwe selekties, de hoedanigheid, zonder bijkomende kosten, aanzienlijk worden verhoogd. Een dergelijk onderzoek is vooral van belang bij gewassen waarvoor bijna algemeen beroep wordt gedaan op buitenlandse rassen, zoals dit het geval is met de nijverheids- en aanverwante teelten. Het is verder van primordiale betekenis de teelten de verwerkingswaarde van de nieuwe binnen- en buitenlandse selekties onder de in West-Vlaanderen heersende produktievoorwaarden, zo spoedig mogelijk grondig te kunnen nagaan.

Een bestendige verbetering van de teelttechniek wordt nagestreefd. Proeven worden of zullen aangelegd worden op het gebruik van doelmatiger of goedkopere ziekten-, insekten- of onkruidbestrijdings-

middelen en op de wijze waarop ze het meest doeltreffend worden gebruikt, op het rationeel aanwenden van scheikundige meststoffen en grondverbeteringsmiddelen, op de optimale plantdichtheid, het gunstigste plant-, zaai- of oogsttijdstip, de meest economische en phytotechnisch best verantwoorde vruchtopvolging en dergelijke.

Speciaal voor het vlas beschikt het Centrum over een piloot-vlasvezelbereidingsbedrijf met proefroterij waar de vlastechnologische processen grondig kunnen worden bestudeerd.

De groenteteelt in open lucht die de jongste jaren in de provincie een snelle uitbreiding kent en waarvan de teelttechniek in de meeste gewesten aan de lokale omstandigheden moet worden aangepast vormt een voornaam studieobject. In Euromarktverband zijn de Westvlaamse groentekwekers, tegenover de konsumptiecentra, gunstig gesitueerd. Anderzijds kan langs deze arbeidsintensieve cultures aan een groot aantal uitbaters van kleinere en middelgrote landbouwbedrijven een hoger inkomen verzekerd en een grotere bestaanszekerheid verschaft worden.

De opzoekingen ter bevordering van de teelt van de grove groenten zullen niet beperkt worden tot cultuurtechnische proeven doch ook de selectie en de zaadwinning van deze gewassen zullen worden aangevat. Op dit terrein hebben wij in onze gewesten een aanzienlijke achterstand.

De beoordeling van de produktie geschiedt steeds in funktie van de vraag van de verwerkende nijverheid en van de verbruiker.

De meeste aandacht wordt dan ook gelegd op het kwaliteitsonderzoek. Hierbij wordt een intense samenwerking nagestreefd met ter zake gespecialiseerde instellingen. Zo werd ondermeer reeds een vruchtbare sa-

menwerking tot stand gebracht met de Vereniging voor Brouwerijonderzoek en -Onderwijs voor de studie van de brouwergerst, met het Instituut voor de Veredeling van verduurzaamde Groenten voor het onderzoek van de extensieve groenten, en met de Rijksstations voor Plantenveredeling en voor Boerderijbouwkunde te Lemberge voor het cichoreionderzoek.

BESLUIT

De oprichting van het centrum is een van de vele uitingen van de bezorgdheid van de provinciale overheid voor het welvaren van de landelijke bevolking. Door grondige studie van de diverse technische problemen betreffende de nijverheids- en aanverwante gewassen wordt beoogd aan het landbouwbedrijf een bredere strukturele basis te geven; de familiale arbeidskrachten op vele kleine en middelgrote hoeven een meer produktieve werkgelegenheid te verschaffen en de uitbreiding van « nieuwe » teelten in de hand te werken.

Deze cultures bieden een ruimere keus inzake vruchtafwisseling, laten een betere arbeidsverdeling toe, geven een gevoelige produktiviteitsverhoging van de beschikbare landbouwgronden en verschaffen een grotere bestaanszekerheid aan de kleinere landbouwbedrijven. Zij leveren de grondstof voor talrijke landbouwindustrieën, in de produktiecentra ontstaan, welke eveneens een interessant werkterrein vormen voor meerdere ambachtelijke en handelsondernemingen die zich ter zake gespecialiseerd hebben.

Wijzigingen in de rendabiliteit van de nijverheidsteelten laten zich niet alleen voelen in de landbouwsektor; maar kunnen een aanzienlijke weerslag hebben op het bedrijfsleven in de betrokken gewesten.

N. V. Westvlaamse Betonwerkerij

73, St.-Pieterskaai, BRUGGE

Tel.: 312.71 - 312.72

BETONPRODUKTEN VOOR :

BOUW- & WEGENISWERKEN

FISKALE WETTEN

strekken tot het

begunsten

van de

ekonomische aktiviteit

P. DELAFONTAINE

Advokaat.

In het kader van zijn politiek gericht op de ekonomische expansie en het bestrijden der ekonomische depressie, heeft de huidige regering een reeks wetten laten stemmen, die de industriëlen en ambachtslui niet onverschillig kan laten.

Bovendien zijn er enkele maatregelen genomen die tegemoetkomen aan de eisen van een meer regionaal gerichte ekonomische politiek.

Het is onze bedoeling alleen de fiskale wetten in dit verband, onder de loupe te nemen. De wetten die ons aanbelangen zijn dan de volgende :

- 1) De wet van 15 juli 1959, tot tijdelijke wijziging van het aanslagregime der meerwaarden, met het oog op de bevordering van de beleggingen (Staatsblad van 28 juli 1959).
- 2) De wet van 15 juli 1959, tot invoering van tijdelijke fiskale ontheffingen, met het oog op het begunstigen van aanvullende beleggingen (Staatsblad van 28 juli 1959).
- 3) De wet van 15 juli 1959, tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen of de inbreng van bedrijfstakken (Staatsblad van 28 juli 1959). (*)

In deze volgorde zullen wij deze in het

kort commentariëren zonder te veel in te gaan op de juridische aspecten.

I. - DE WET VAN 15 JULI, HOUDEDE DE « DETAXATIE » DER MEERWAARDEN

WAT IS DE BEDOELING VAN DE WETGEVER ?

De regering was van oordeel, dat tot nog toe heel wat meerwaarden bevroren bleven, omwille van de zware fiskale lasten welke op de realisatie van deze meerwaarden rustten. Om de belastingplichtigen de gelegenheid te geven deze meerwaarden te realiseren, en aldus « bevroren kapitaal » in de ekonomische kringloop te brengen, werd overgegaan tot het wegnemen van dit fiscaal beletsel. Echter om het beoogd doel, met name de reïnvestering van deze kapitalen, te bereiken, werd dit beletsel opgeheven onder voorwaarde dat deze « vrijgekomen » kapitalen opnieuw werden belegd, en wel zodanig belegd dat de ekonomische aktiviteit geprikkeld werd.

(*) In deze bijdrage wordt enkel de wet tot tijdelijke wijziging van het aanslagregime der meerwaarden besproken.

WAT ZIJN MEERWAARDEN EN HOE IS HET HUIDIG REGIME DER MEERWAARDEN GEREGLD ?

Art. 27, § 1 der samengeschatelde wetten op de inkomstenbelastingen (S.W.I.B.) stelt niet alleen de eigenlijke verrichtingen welke de nijverheids-, handels- of landbouwexploitatie tot doel heeft, belastbaar, maar ook alle **vermeerderingen** van om het even welke in dit bedrijf gestoken activa. De aanwas van kapitaal wordt ook als een inkomen behandeld.

Hierdoor worden vooral bedoeld, de onroerende goederen (bedrijfsgebouwen en terreinen) en de bedrijfsuitrusting (machines, enz.) alsook de aandelenportefeuille. Deze aanduiding is niet limitatief maar geldt slechts als voorbeeld.

Deze activa zijn in de loop der jaren en tengevolge van de daling van de koopkracht van onze munt, fel in waarde gestegen.

Het uitdrukken van deze « meerwaarde » in rekeningen of investeringen, wordt reeds belastbaar gesteld door de wet, a fortiori het **verwezenlijken** van deze meerwaarden.

In de onderhavige wet is er alleen sprake van de **verwezenlijkte** meerwaarden.

Verwezenlijking kan geschieden door cessie (vooral verkoop), onteigening, opeising of vergoeding tengevolge van teistering.

Daar meerwaarden voortvloeiend uit teistering, onteigening en opeising, speciaal behandeld zijn in art. 27, § 2, der S.W.I.B., en onder zekere voorwaarden van investering, integraal vrijgesteld worden, zal de onderhavige wet zich bezig houden met de meerwaarden voortvloeiend uit cessie.

Hoe wordt een dergelijke meerwaarde bepaald ?

Men neemt de verkoopprijs, en trekt er de boekwaarde van af. De boekwaarde wordt bepaald door de investeringsprijs, vermindert met de gedane afschrijvingen. Indien het gebouw voor 1.000.000 F werd aangekocht, en voor 300.000 F werd afgeschreven, dan is de boekwaarde 700.000 F. Wordt dit gebouw verkocht voor 2.000.000 F, dan is de meerwaarde principieel 1.300.000 F. Evenwel is de bedrijfsbelasting geen belasting op het kapitaal maar op het inkomen en tracht de wet de meerwaarde voortvloeiend uit de muntdepreciatie, van belasting vrij te stellen. Deze bedoeling wordt gerealiseerd door coëfficiënten in

te voeren (art. 15, § 2, S.W.I.B.). Deze coëfficiënten verhogen naarmate de datum der belegging verder in het verleden teruggaat. Ingevolge art. 27, § 2bis, litt. a) wordt de te belasten meerwaarde dan bepaald als volgt. Van de verkoopprijs dient men het resultaat af te trekken van een vermenigvuldiging van de investeringsprijs door het coëfficiënt voorzien in art. 15, § 2. Dit resultaat dient men nog in te korten met de reeds gedane afschrijvingen. Voorbeeld : $1.000.000 \text{ F (investeringsprijs)} \times 1,7 = 1.700.000 \text{ F}$. Van dit resultaat dient men 300.000 F reeds gedane afschrijvingen af te trekken. De belastbare meerwaarde : $2.000.000 - 1.400.000 = 600.000 \text{ F}$.

Bij vergelijking met de meerwaarde welke boven als principieel belastbaar werd beschouwd, blijkt het, dat de **vrijgestelde** monetaire meerwaarde beloopt : $1.300.000 - 600.000 = 700.000 \text{ F}$.

Deze monetaire meerwaarde wordt echter slechts vrijgesteld onder volgende voorwaarden omschreven in art. 27, § 2bis.

1. Dat de belastingplichtige een regelmatige boekhouding voert.
2. Dat de belastingvrijdom genietende meerwaarden het voorwerp niet uitmaken van enigerlei verdeling, uitkering of opneming, en niet tot grondslag dienen van de berekening van de jaarlijkse dotatie van de wettelijke reserve, of van welkdanige beloningen of toekenningen. De termen « verdeling » en « uitkering » betreffen de rechtspersoon, de term « opneming » de eenmanszaak.
3. Dat geen terugbetaling van kapitaal plaats grijpt.

Dit laatste betreft de vennootschappen (rechtspersonen).

Deze vrijstelling geldt niet alleen de monetaire meerwaarden verwezenlijkt op bedrijfsgebouwen en bedrijfsoutillering, maar ook de aandelenportefeuilles. Deze participaties en aandelen dienen echter meer dan vijf jaar vóór de realisatie, in het patrimonium van de onderneming te zijn opgenomen.

Zodoende wordt de monetaire meerwaarde vrijgesteld en blijft de substantie van het kapitaal gevrijwaard.

Deze coëfficiënten komen echter niet volledig met de muntdepreciatie overeen. Ze worden trouwens niet bijgehouden en slechts bij grote tussenpozen door een wet gewijzigd. Thans ziet men in waarom de belas-

tingplichtigen bevreesd waren om deze meerwaarde te realiseren. De progressieve aanslagvoeten zouden een te groot deel van de beschikbaar gekomen gelden opslorpen. Aldus werd de verouderde outillering niet tijdig vernieuwd en in elk geval niet tijdig verkocht. Belangrijke kapitalen bleven geblokkeerd in de portefeuilles van de financiële groepen en holdings.

WELKE MEERWAARDEN STELT DE ONDERHAVIGE WET VRIJ?

Het gaat om de verwezenlijkte meerwaarden, op bedrijfsimmobiliën en uitrusting, alsook op participaties en aandelenportefeuilles, en wel in zoverre ze normaal belastbaar zouden zijn. Deze laatsten dienen echter zoals gezegd, vijf jaar in de portefeuille te zijn geweest.

De monetaire meerwaarde valt dus buiten deze wet, daar ze door de gewone wet vrijgesteld wordt. Men moet inderdaad geen rekening houden met de belastingplichtigen die het voordeel van art. 27, § 2bis, litt. a) niet zouden kunnen inroepen, omdat ze geen regelmatige boekhouding voeren, daar de onderhavige wet zoals we verder zullen zien, als voorwaarde stelt het vertonen der drie voorwaarden boven genoemd (art. 27, § 2bis).

Het tijdsbestek binnen hetwelk de meerwaarden dienen gerealiseerd te zijn, loopt van het inkomstenjaar 1959 tot 1963, en als het gaat om belastingplichtigen die hun boekhouding afsluiten op een andere datum dan 31 december, de jaren die afgesloten worden in de jaren 1960 tot 1964.

IN WELKE MATE WORDEN DIE MEERWAARDEN VRIJGESTELD EN ONDER WELKE VOORWAARDEN

Men dient drie gevallen te onderscheiden.

- 1) De vrijstelling van vier vijfden.
- 2) Volledige vrijstelling.
- 3) Het totaal der meerwaarden tijdens het belastbaar tijdperk verwezenlijkt op participaties, waarden in portefeuille is hoger dan 25 miljoen frank.

1. - Vrijstelling van vier vijfden.

De normaal belastbare verwezenlijkte meerwaarden worden voor $\frac{4}{5}$ (te berekenen op de belastbare basis) vrijgesteld onder de volgende voorwaarden:

- a) dat de drie voorwaarden boven genoemd en opgenomen in art. 27, § 2bis, ver-

wezenlijkt zijn. Het gaat hier zoals boven gezegd om het houden van een regelmatige boekhouding, enz. ;

- b) dat hij door alle middelen van gemeen recht, de eed uitgezonderd, bewijst dat :
 - een som gelijk aan de **realisatieprijs**
 - dus niet alleen de belastbare meerwaarde maar de totale realisatieprijs — opnieuw werd belegd,
 - binnen een termijn die aanvangt zes maanden vóór het begin van het belastbaar tijdperk, tijdens hetwelk de meerwaarde verwezenlijkt werd, en eindigt twaalf maanden na het verstrijken van dit tijdperk ;
- c) in België of in Kongo of de mandaatgebieden ;
- d) de investering moet geschieden ofwel in bedrijfsimmobiliën of -uitrusting in het bedrijf van de belanghebbende belastingplichtige, ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of kapitaalsverhoging van een vennootschap die in de onder c) genoemde gebieden haar maatschappelijke zetel of haar voornaamste bestuursinrichting heeft.

Deze oprichting of kapitaalsverhoging moet tot doel hebben het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsaktiviteiten in dezelfde genoemde gebieden.

Dit is de voornaamste vrijstelling. Dit zou dus betekenen dat de 600.000 F belastbare meerwaarde in ons vorig voorbeeld, slechts voor 120.000 F zou belast worden op voorwaarde dat de 2.000.000 F (verkoopprijs) belegd wordt onder de genoemde voorwaarden.

2. - Bijkomende vrijstelling van het overige $\frac{1}{5}$.

Om de volledige vrijstelling van de normaal belastbare meerwaarden te bekomen, dienen de vorige voorwaarden vervuld te zijn, buiten deze vermeld onder littera's c) en d). Inderdaad de belegging moet een bijzonder verband hebben met de **regionale economische politiek**.

In volgende drie gevallen wordt het laatste vijfde vrijgesteld.

- a) Als de belegging wordt gedaan in bedrijfsimmobiliën en -uitrusting in de **ontwikkelingsgewesten** bedoeld bij de wet tot invoering van bijzondere maatregelen tot bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in som-

mige gewesten (zie wet van 18 juli 1959) ;

- b) ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalsverhoging van een vennootschap met maatschappelijke zetel of voornaamste bestuursinrichting in België, en waarvan de oprichting of de kapitaalsverhoging tot doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsactiviteiten in bovenbedoelde **ontwikkelingsgebieden** ;
- c) ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een bij de wet te bepalen nationale investeringsmaatschappij of van regionale investeringsmaatschappijen met het oog op de toepassing van deze wet die door de Koning werden erkend.

3. - Het totaal der meerwaarden tijdens het belastbaar tijdperk verwezenlijkt op participaties en waarden in portefeuille, is hoger dan 25 miljoen frank.

Hier wordt een speciaal geval bedoeld.

Praktisch zijn het maar de holdings die zich in dit geval kunnen bevinden.

Hoe wordt dit geval omschreven ?

Wat betekent het totaal der meerwaarden ? Dit betekent vooreerst dat de realisaties der meerwaarden gedurende het dienstjaar niet afzonderlijk worden beschouwd, maar dat alle realisaties over het ganse dienstjaar gedaan, samen worden geteld om het totaal te vormen.

Blijkens het verslag van de Senaatskommissie voor financiën (Parl. Doc. Senaat nr. 303), zou dit bovendien betekenen, dat men de « monetaire meerwaarde » en de excedentaire belastbare meerwaarde zou moeten samen tellen om het genoemd totaal te bereiken. Om dit totaal te berekenen zou men dus geen toepassing mogen maken van art. 27, § 2bis, litt. a), voor zover men de investeringsprijs mag vermenigvuldigen met een coëfficiënt bepaald in art. 15, § 2. De meerwaarde hier bedoeld zou dus in het boven genoemd voorbeeld zijn : **1.300.000 F** d.w.z. $2.000.000 - (1.000.000 - 300.000)$ ofwel wat hetzelfde is 700.000 (monetaire meerwaarde) + 600.000 F excedentaire en normaal belastbare meerwaarde.

Als deze « totale meerwaarde », verwezenlijkt op de realisatie van participaties en waarden in portefeuille, hoger is dan 25 miljoen frank, wat gebeurt er dan ?

Wanneer deze « totale meerwaarde » niet

volledig in bedrijfsimmobiliën en -uitrusting geschiedt, dan wordt bovendien geëist, dat om de vrijstelling genoemd onder 1 en 2 te behouden, voldaan wordt aan een **bijkomende voorwaarde**. De gewone voorwaarden boven onder 1 en 2 aangestipt blijven dus gelden.

Deze bijkomende voorwaarde is : dat $\frac{1}{5}$ van bovengenoemde totale meerwaarde belegd wordt :

- a) hetzij in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een vennootschap met maatschappelijke zetel of voornaamste bestuursinrichting in België en waarvan de oprichting of kapitaalverhoging tot doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsactiviteiten in de boven bedoelde **ontwikkelingsgewesten** ;
- b) of in de door de Koning bepaalde gewesten met structurele werkloosheid ;
- c) of van nieuwe fabrikaties, aldus beschouwd wanneer ze nog niet in het land bestaan of de binnenlandse consumptie ten belope van minder dan 30 % bevredigen ;
- d) hetzij in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een bij de wet te bepalen nationale investeringsmaatschappij of van regionale investeringsmaatschappijen die met het oog op de toepassing van deze wet door de Koning werden erkend.

Het is dus slechts wanneer die « totale meerwaarde » niet volledig belegd wordt in bedrijfsimmobiliën en -uitrusting, dus in zijn eigen onderneming, dat die bijkomende voorwaarde moet vervuld worden.

Hoe doet zich dan de toestand voor ?

Onder welke voorwaarden worden de $\frac{4}{5}$ vrijgesteld ?

Eerste hypothese : de « totale meerwaarden » worden volledig belegd in de eigen bedrijfsimmobiliën en -uitrusting.

Alle voorwaarden voorzien onder 1 moeten vervuld zijn.

De belastingplichtige zal echter het saldo van de realisatieprijs, d.i. de verkoopprijs der aandelen min de totale meerwaarde, nog moeten beleggen, ofwel in eigen bedrijfsimmobiliën of -uitrusting, ofwel in aandelen van een vennootschap zoals boven onder 1) littera d) omschreven.

De speciale bijkomende voorwaarde valt dus weg.

IN UW EIGEN BELANG:

VOOR AL UW BANKVERRICHTINGEN
VOOR DE FINANCIERING

bij aankoop of verkoop van

- Autovoertuigen (personen-, vracht- en bestelwagens, autobussen en traktors).
- Moto's en scooters.
- Landbouw- en industrieel materieel.
- Diverse apparaten en televisieposten.

Bank van Brussel
N.V.

GROTE MARKT 50 - KORTRIJK

*Raadpleeg haar Reisbureau
voor reizen in de vreemde.*

*Wissel aan
de hoogste koers.*

Tweede hypothese: de belanghebbende belegt de totale meerwaarde niet volledig in zijn bedrijfsimmobiëlen en -uitrusting.

In dit geval wordt de bijkomende voorwaarde toepasselijk, en zal hij 1/5 van die « totale meerwaarden » moeten beleggen in een der vier beleggingsmogelijkheden boven aangeduid.

In elk geval moet de **volledige realisatieprijs** herbelegd worden. Het is duidelijk dat een investering in een der vier genoemde beleggingsmogelijkheden der bijkomende voorwaarde, onder de omschrijving valt van littera d) (vier voorwaarden) voor de vrijstelling van 4/5 (cijfer 1). De bijkomende voorwaarde eist meer begrensde belegging dan de algemene voorwaarden strekkende tot vrijstelling der 4/5. Het is een meer beperkte omschrijving der beleggingsmogelijkheden.

Onder welke voorwaarden wordt het overige 1/5 vrijgesteld?

Eerste hypothese: de totale meerwaarde wordt volledig belegd in de eigen bedrijfsimmobiëlen of -uitrusting.

Opdat het vorige 1/5 zou vrijgesteld worden moeten alle voorwaarden vermeld onder 1) vervuld zijn, behalve wat c) en d) betreft. Deze bedrijfsimmobiëlen en -uitrusting moeten gelegen zijn in de ontwikkelingsgebieden.

Er mag daarenboven niet uit het oog verloren worden dat het saldo van de realisatieprijs, geïnvesteerd moet worden, ofwel in bedrijfsimmobiëlen en -uitrusting, ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een vennootschap zoals omschreven onder 2), en allebei in de ontwikkelingsgebieden gelegen, ofwel in de nationale investeringsmaatschappij of regionale investeringsmaatschappijen boven omschreven littera c).

Tweede hypothese: de totale meerwaarde wordt niet belegd in bedrijfsimmobiëlen en -uitrusting.

In dit geval wordt de bijkomende voorwaarde toepasselijk. Een vijfde van deze totale meerwaarde moet dan geïnvesteerd worden in een der vier beleggingsmogelijkheden boven omschreven.

Maar volgens de voorwaarden onder 2) opgesomd moet de volledige realizatieprijs geïnvesteerd worden ofwel in bedrijfsimmobilien en -uitrusting gelegen in de ontwikkelingsgebieden, ofwel in aandelen van maatschappijen zoals boven onder 2) littera b) omschreven en ook gelegen in de ontwikkelingsgebieden, ofwel de nationale investeringsmaatschappij of regionale investeringsmaatschappijen.

Bij vergelijking met de beleggingsmogelijkheden omschreven in de bijkomende voorwaarde, blijkt het dat er twee beleggingsmogelijkheden zijn in beide gevallen, met name de aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een vennootschap met maatschappelijke zetel of voornaamste bestuursinrichting in België en waarvan de oprichting of de kapitaalverhoging ten doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsaktiviteiten in de ontwikkelingsgebieden, en vervolgens de aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een nationale investeringsmaatschappij of van regionale investeringsmaatschappijen die met het doel op de toepassing van deze wet door de Koning worden erkend.

De andere twee mogelijkheden, met name investering in aandelen van een maatschappij, welke tot doel heeft een nieuwe fabricatie zoals boven omschreven is, of welke tot doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsaktiviteiten in de gewesten met structurele werkloosheid, komen slechts voor in de bijkomende voorwaarde onder 3).

Wanneer het $\frac{1}{5}$ van de totale meerwaarde belegd wordt in de twee eerstgenoemde beleggingsmogelijkheden, dan is het duidelijk dat ook het resterende $\frac{1}{5}$ van de belastbare meerwaarde vrijgesteld wordt. De overige $\frac{4}{5}$ van de totale meerwaarde en het saldo van de realizatieprijs mogen dan belegd worden in eigen bedrijfsimmobilien en -uitrusting, of in de andere twee beleggingsmogelijkheden genoemd onder 2).

Maar wat gebeurt er als het $\frac{1}{5}$ van de totale meerwaarde belegd wordt in de twee laatstgenoemde beleggingsmogelijkheden? (gebieden met structurele werkloosheid en nieuwe fabricatie)

Deze twee beleggingsmogelijkheden worden niet voorzien onder 2) welke de voorwaarden strekkende tot vrijstelling van het overige $\frac{1}{5}$ omschrijft.

Aldus zou deze vrijstelling niet verworven zijn, wel deze van de $\frac{4}{5}$.

De wetgever schijnt echter deze laatste moeilijkheid niet te hebben gezien.

WANNEER DE BELEGGING IN AANDELEN GESCHIEDT, HOE LANG DIENEN DIE AANDELEN IN HET PATRIMONIUM DER ONDERNEMING TE BLIJVEN?

De wet heeft in art. 2, § 4, speciaal deze kwestie moeten regelen, omdat anders het beoogd doel kon omzeild worden. Men kon immers eenvoudig aandelen onderschrijven, en na een kortere of langere tijd verkopen, om opnieuw over zijn fondsen te beschikken die op een ander manier zouden belegd worden.

De wet bepaalt dat de onderschreven aandelen, waarvan sprake onder 1, 2 en 3, minstens vijf jaar in het patrimonium der onderneming moeten blijven, te rekenen vanaf de datum der belegging.

Deze termijn is nochtans niet vereist in geval van vereffening, opslorping of fusie, hetzij van de vennootschap die de aandelen onderschreven heeft, hetzij van de vennootschap waarvan de aandelen werden onderschreven.

Een gelijkaardige voorwaarde is niet weerhouden voor de belegging in bedrijfsimmobilien en -uitrusting.

OP WELK DIENSTJAAR WORDT DE VRIJSTELLING VAN $\frac{4}{5}$ DER NORMAAL BELASTBARE MEER- WAARDE EN VAN HET OVERIGE $\frac{1}{5}$ AANGEREKEND?

Onderscheid dient gemaakt tussen de vrijstelling van de $\frac{4}{5}$ en deze van het overige $\frac{1}{5}$.

De vrijstelling der $\frac{4}{5}$ is steeds aangerekend op het jaar, binnen hetwelk de **meerwaarde** gerealiseerd wordt.

De bijkomende vrijstelling wordt aangerekend op de resultaten van het jaar gedurende hetwelk de **belegging werd gedaan**.

Indien echter de belegging werd gedaan zes maanden vóór het jaar gedurende hetwelk de meerwaarde werd gerealiseerd, dan wordt dit $\frac{1}{5}$ ook aangerekend op het

jaar gedurende hetwelk de meerwaarde werd gerealiseerd. In dit geval wordt de vrijstelling van de 5/5 dus op hetzelfde jaar aangerekend.

OP WELKE DATUM WORDT DE BELEGGING GEACHT WERKELIJK GEDAAN TE ZIJN?

De belegging wordt geacht gedaan te zijn op de datum waarop de belegde elementen werkelijk in het bezit van de onderneming zijn gekomen of het voorwerp hebben uitgemaakt van een tussen partijen volmaakte verkoop of aanneming.

Er kan weinig betwisting bestaan wanneer het gaat om het inschrijven van aandelen bij een kapitaalverhoging of bij de stichting van een vennootschap.

De zaak is ingewikkelder wanneer het gaat om de aankoop van bedrijfsimmobilien of bedrijfsuitrusting. Het kan gebeuren dat een machine binnen de termijn besteld werd, maar niet werd geleverd binnen die termijn. In de wet Liebaert van 1 juli 1954, moest de machine bedrijfsklaar ter beschikking staan van het bedrijf. Volgens de voorbereidende werken van de wet, mocht men deze vergissing niet meer begaan. Het produceren of leveren van sommige machines en bedrijfsuitrusting neemt in bepaalde gevallen, geruime tijd in beslag, bij zoverre dat de levering buiten de terzake toepasselijke termijn zou gebeuren.

Om dit te voorkomen wordt als datum der investering ook aanvaard de datum waarop het kontrakt van aankoop of van aanneming tot stand komt. Zoals gekend komt het kontrakt tot stand vanaf het ogenblik dat de wilsovereenstemming van beide partijen tot stand komt.

Quid wanneer het bedrijf zelf zijn machinerie of bedrijfsuitrusting produceert? In dit geval is van verkoop of aanneming geen sprake. Dan geldt het ogenblik waarop de belegde elementen werkelijk in het bezit van de onderneming zijn gekomen. Ze moeten dan **bedrijfsoutillering** uitmaken en niet verspreid liggen over de samenstellende delen.

VERLIES VAN HET VOORDEEL DER VRIJSTELLING

Art. 4 onderscheidt twee mogelijkheden. In de eerste paragraaf wordt het geval behandeld, dat de voorwaarden voorzien bij

art. 27, § 2bis niet meer zouden vervuld zijn. Zoals boven gezegd, gaat het hier om het houden van een regelmatige boekhouding, de niet-verdeling, uitkering, voorafnemings en niet-terugbetaling van kapitaal.

Op het ogenblik van de aanrekening van de vrijstelling, vergewist de taxerende ambtenaar zich er van, of deze voorwaarden al dan niet vervuld zijn. Zijn ze vervuld dan wordt de vrijstelling voor het desbetreffende jaar toegestaan. Zijn ze niet vervuld, dan wordt de vrijstelling niet toegestaan.

Deze laatste eventualiteit wordt patent niet door onderhavige tekst behandeld.

Alleen maar voor het geval dat **later**, een van deze voorwaarden niet meer vervuld wordt, is de tekst toepasselijk.

De belastingplichtige houdt b.v. na een vijftal jaren geen regelmatige boekhouding meer. In dit geval wordt die **onder voorwaarde** vrijgestelde meerwaarde, weer belastbaar.

Voor welk jaar? Voor het jaar dat de genoemde voorwaarden **niet meer** vervuld werden.

In zijn tweede alinea behandelt art. 4, het geval dat de voorwaarden omtrent de belegging niet vervuld zouden zijn.

De voorwaarden werden boven beschreven en kunnen als volgt geresumeerd:

- belegging binnen een bepaald tijdperk, met name te rekenen zes maanden vóór het jaar gedurende hetwelk de meerwaarde gerealiseerd werd, tot 12 maanden na dit jaar,
- belegging in bedrijfsimmobilien en aandelen zoals boven gedetailleerd,
- zo het gaat om belegging in aandelen, dienen deze in algemene regel 5 jaar behouden te worden.

In dit verband dient onderscheid gemaakt tussen de vrijstelling van 4/5 en deze van het overige 1/5.

Zoals boven uiteengezet, wordt de vrijstelling van 4/5 aangerekend voor het jaar dat de meerwaarde gerealiseerd werd. Evenwel kan de belegging nog geschieden binnen de 12 maanden die volgen op het jaar, gedurende hetwelk de meerwaarde werd gerealiseerd.

De wet kent dus onmiddellijk dit voordeel

toe, zonder dat nagegaan wordt of de belegging werkelijk geschied is.

Na het verlopen van de 12 maanden volgend op het jaar gedurende hetwelk de meerwaarden werden gerealiseerd, wordt dan onderzocht of de belegging is geschied, en dit onder voorwaarden en vormen bij de wet voorzien.

Indien dit onderzoek negatief uitvalt dan wordt de vrijstelling van $\frac{4}{5}$ omgezet in een winst van hetzelfde bedrag en wordt deze winst gevoegd bij de winsten van het jaar gedurende hetwelk de termijn van investering verliep.

De wet aanziet dus de vrijstelling als verworven voor het jaar dat de meerwaarde werd gerealiseerd, maar voor het jaar daarop volgend, kan een winst van dezelfde grootte bij de winst gevoegd worden van dit jaar.

Het eenvoudig realiseren van meerwaarden gedurende de jaren 1959 tot 1963 samen met de bijzondere aangifte in dit verband, lijkt een voldoende voorwaarde om voorlopig de vrijstelling van $\frac{4}{5}$ toe te kennen.

De bijvoeging van de eerst vrijgestelde meerwaarde kan ook nog later gebeuren, met name in het jaar dat de aandelen welke vijf jaar moesten behouden worden, vóór het eindigen van deze termijn verkocht worden.

Wat betreft de aanvullende vrijstelling van het overige $\frac{1}{5}$ doet de zaak zich anders voor.

Het voordeel wordt slechts toegekend voor het jaar dat de belegging geschiedde. De vrijstelling geschiedt dus slechts achteraf. Ook in het geval dat de belegging geschiedde in de zes maanden het jaar van de realisering der meerwaarden voorafgaand, geschiedt de vrijstelling achteraf, met name voor het jaar gedurende hetwelk die meerwaarde werd gerealiseerd.

Men zal dus niet meer achteraf de eerst vrijgestelde meerwaarde moeten bij de winst voegen. Evenwel blijft nog altijd de mogelijkheid dat de belegging in aandelen vóór het verloop der vijf jaar wordt van de hand gedaan. Hier is toch nog een bijvoeging a posteriori mogelijk, en wel voor het jaar dat de voorwaarde niet meer werd in acht genomen.

BIJZONDERE SANKTIE : INTREST

De laatste alinea van art. 4 houdt een belangrijke sanktie in.

Men kan zich indenken dat belastingplichtigen, die niet van zins zijn de beleggingen te doen zoals voorgeschreven, toch willen profiteren van de $\frac{4}{5}$ vrijstelling voor het jaar dat de meerwaarde gerealiseerd werd.

Achteraf wordt dit wel bijgevoegd, maar voor en gedurende minstens één jaar of langer moet hij toch minder belastingen betalen.

Genoemd laatste alinea bepaalt, dat in geval van bijvoeging achteraf, van de eerst vrijgestelde meerwaarde, een intrest zal gerekend worden op de Bedrijfsbelasting en Aanvullende Personele Belasting die proportioneel verband houdt met de meerwaarden of gedeelten ervan die achteraf belast worden.

Hoe zal dit proportioneel bedrag berekend worden?

Men zou dit bedrag kunnen berekenen met de regel van drie. Dan heeft men een evenredige aanrekening. Men kan echter ook eerst berekenen hoeveel de Bedrijfsbelasting en de A.P.B. bedraagt, zonder toevoeging van de vroeger vrijgestelde meerwaarde en dan de B.B. en A.P.B. berekenen na toevoeging van deze meerwaarde.

Het verschil zou dan het bedrag zijn waarop de intrest moet berekend worden.

Deze intrest bedraagt voor het ogenblik 7,2 % per jaar of 0,6 % per maand. De termijn begint te lopen vanaf de eerste januari van het jaar dat zijn naam geeft aan het aanslagdienstjaar waarvoor de vrijstelling werd verleend.

Dit betekent, dat zo de meerwaarde verwezenlijkt werd in 1960, de vrijstelling voor dit jaar wordt toegekend, en het desbetreffend dienstjaar 1961 is, welke aanvangt per 1 januari 1961. De intrest wordt dus berekend vanaf 1 januari 1961, dit is het begin van het dienstjaar dat steeds volgt op het inkomstenjaar.

Op te merken is echter, dat deze intrest slechts werd voorzien voor de gevallen voorzien onder paragraaf 2 van artikel 4.

Zo er dus een toevoeging van vroeger vrijgestelde meerwaarden geschiedt, wegens het niet meer vervullen van de voorwaarden opgenomen onder art. 27, 2bis, dan wordt er geen intrest aangerekend. Dit geval werd behandeld boven toen de eerste paragraaf ter sprake kwam.

GELDT DE VRIJSTELLING DE BEDRIJFSBELASTING ALLEEN

De vrijstelling geldt niet alleen de Bedrijfsbelasting, maar ook de Aanvullende Personele Belasting.

Op te merken is dat de rechtspersoon niet belast wordt in de A.P.B.

In geval van toevoeging achteraf van de eerst vrijgestelde meerwaarde, wordt ook een supplement in de A.P.B. gevestigd.

De aanrekening van intresten zopas uiteengezet is ook van toepassing inzake A.P.B.

BELEGGINGEN GEDAAN VOOR 1 JULI 1959

Deze worden uit het toepassingsveld van de wet gesloten door artikel 6.

BIJZONDERE AANGIFTE

Art. 7 luidt als volgt :

« De belastingplichtigen die wensen te genieten van de bij deze wet bepaalde regeling, doen een bijzondere aangifte op een door het Bestuur van de direkte belastingen daartoe bestemd formulier : a) van de verwezenlijkte prijs van de gerealiseerde activa ; b) van de verwezenlijkte meerwaarden ; c) van de verrichte wederbeleggingen volgens hun aard. Deze aangiften geschieden vóór 31 juli, voor de verrichtingen van het eerste semester van het lopend kalenderjaar, en vóór 31 januari voor de verrichtingen van het tweede semester van het voorafgaand kalenderjaar.

BIJZONDERE BEPALING IN VERBAND MET HET REALIZEREN VAN PARTICIPATIES OF WAARDEN IN PORTEFEUILLE DIE OVERGENOMEN WERDEN

Opdat onderhavige meerwaarde zou kunnen vrijgesteld worden, moeten de participaties en aandelen **vijf jaar** in het bezit gebleven zijn van belanghebbende.

Dit is trouwens de voorwaarde weerhouden in art. 27, § 2bis, litt. a), alinea 2 (art. 8 wet 8 maart 1951).

Deze tekst laat met name de vrijstelling toe van de monetaire meerwaarde onder de gewone drie voorwaarden van art. 27, § 2bis.

Welnu de moeilijkheid zit nu hierin.

De wet van 24 november 1953, aangevuld door deze van 29 december 1955, liet onder zeer voordelige voorwaarden de opslorping, de fusie of de inbreng toe van vennootschappen of activiteitstakken. Nu stelt zich de vraag of het tijdstip der fusie, enz., het vertrekpunt uitmaakt van de termijn der vijf jaren gedurende dewelke de aandelen of participaties in de portefeuille aanwezig moesten zijn ? Zo ja, dan riskeren sommige vennootschappen ontstaan uit fusie of vennootschappen die andere hebben opgeslorpt, of die bedrijfstakken hadden overgenomen, geen beroep te kunnen doen op de voordelen van deze wet, omdat de aandelen geen vijf jaar in het bezit waren der opslorpende of uit fusie ontstane vennootschap.

In dit geval wordt als vertrekpunt der vijf jaar aangenomen, het ogenblik waarop de opgeslorpte of gefusioneerde vennootschap of inbrengende vennootschap in het bezit kwam van deze aandelen.

Het wekt wel enige verwondering dat deze tekst alleen rekening houdt met de fusie, opslorping of inbreng, verwezenlijkt ingevolge de wetten van 24 november 1953 en 29 december 1955.

HET UITBRENGEN VAN VERSLAG DOOR DE MINISTER VAN FINANCIËN

De Minister van Financiën brengt semesterieel bij het Parlement verslag uit nopens de verrichtingen voorwerp van onderhavige wet, aan de hand van de bijzondere aangiften bedoeld in artikel 7.

Zo luidt artikel 8.

Art. 7 en 8 werden ingelast ingevolge amendementen van de Heer De Saeger. Men weet dat kamerlid De Saeger enige twijfel koesterde over het « nuttig en zuiver effect » van deze wet. Om de Parlementsleden de evolutie te laten volgen, werden deze artikelen ingelast. Misschien kan ter gelegener tijde en zo nodig nog ingegrepen worden.

Het doel van deze bespreking, is het belang van onderhavige wet voor de betrokken industriëlen, ambachtslui en handelaars onder ogen te brengen. Het is te hopen dat ook in West-Vlaanderen een veelvuldig gebruik van deze wettelijke voordelen zou worden gemaakt.

Op 26 oktober 1959 werd door de Heer G. Eyskens, Eerste-Minister, en de Heer J. Van der Schueren, Minister van Economische Zaken, een lijst bekend gemaakt van gemeenten welke in toepassing van de wet van 18 juli 1959 als ontwikkelingsgebied zullen aangeduid worden. Hiermede werd na de goedkeuring van de wet « tot invoering van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten » (K.B. 18 juli 1959 ; B.S. 29 augustus 1959) opnieuw een belangrijke stap gezet in de richting van het regionaal beleid.

Streken Steden en Gemeenten in beweging

O. VANNESTE

Direkteur van het
Westvlaams Economisch
Studiebureau

Westvlaamse

In West-Vlaanderen werden 43 gemeenten met een totale bevolking van 247.345 eenheden voor drie jaar als ontwikkelingsgebied aangeduid. Grosso modo kan deze groep gemeenten in drie assen gegroepeerd worden, nl. Kortrijk-Brugge, Torhout-Veurne en Ieper-Poperinge. Door de omlijning van deze assen als ontwikkelingsgewest gaat een belangrijk aktiepunt van de Westvlaamse Economische Raad in vervulling ; sinds zijn ontstaan heeft immers de Raad — spijsvele tegenkantingen — steeds op regionale begunstigingsmaatregelen aangestuurd. In deze bijdrage zal de ekonomie van deze gemeenten even toegelicht worden ; voor de begunstigingsmaatregelen zelf ter verhoging van de industriële aktiviteit verwijzen wij naar de bijdrage van de Heer G. Declercq in het vorig nummer van dit tijdschrift (*).

OMLIJNING

Zoals reeds gemeld kunnen de 43 gemeenten van het ontwikkelingsgebied gegroepeerd worden in drie zones. Tot de eerste zone behoren, zoals kan opgemaakt worden uit de kaart (*), de gemeenten welke gesitueerd zijn tussen de twee steden Kortrijk en Brugge met een uitloper naar Tielt toe. In deze as zijn een aantal gemeenten begrepen welke verkeerstechnisch gunstig ontsloten zijn en aanleunen bij — of behoren tot — kernen van bevolking of ekonomische aktiviteit ; ook de bekende werkloosheidszak in het centrum van de provincie — woonplaats van de « Fransmannen » (**) — is opgenomen in deze as met gemeenten als Torhout, Ichtegem en Koekelare (***).

(*) Zie blz. 91.

(**) Naam voor de naar Frankrijk afreizende seizoenarbeiders.

(***) Bij de studie van zekere kengetallen werden de gemeenten Koekelare en Ichtegem bij de as Torhout-Veurne gevoegd.

(*) G. Declercq : « Regionale ekonomische politiek breekt door », « West-Vlaanderen Werkt », 1959, nr. 2, p. 46.

In het zuiden is een deel van de vlas- en grensarbeidersstreek in het gebied opgenomen.

De as Kortrijk-Brugge is als gebied moeilijk te splitsen van hetgeen hierboven reeds de as Torhout-Veurne werd genoemd. In feite vallen onder deze as alle gemeenten van het arrondissement Oostende, Diksmuide en Veurne, die tot het ontwikkelingsgebied behoren. De as Torhout-Veurne is gelegen in een agrarische streek met Diksmuide en Veurne als gewestelijke verzorgingscentra.

Het derde gebied wordt gevormd door de as Ieper-Poperinge; het omvat naast de twee verzorgingskernen eveneens de verbindingsgemeente Vlamertinge en de ontsloten gronden voor industrievestiging Ieper-Boezinge. Deze as is onder de ontwikkelingsgewesten van West-Vlaanderen het meest door de grensarbeidersbewegingen bezenuwd.

wet, indien zij bijdragen tot de oplossing van het werkgelegenheidsvraagstuk en het algemeen economisch belang dienen.

In de hierna volgende beschouwingen zullen deze begunstigde randgemeenten echter niet ontleed worden; enkel de economie van de eigenlijke ontwikkelingszone werd in de analyse betrokken.

ONTSLUITING

De studie van het economisch landschap van West-Vlaanderen laat toe een nauw verband te leggen tussen de verkeerstechnische ontsluiting en de bereikte graad van industrialisering.

De as Kortrijk-Brugge is op dit ogenblik het meest gunstig ontsloten gebied. Aan beide uiteinden bevinden zich de grote verkeersknooppunten van West-Vlaanderen die zowel kruispunten vormen van weg- als van spoor- en watervervoer.

Ontwikkelingsgewesten

Voor het genieten van de voordelen van de wet op de regionale expansie (bijzondere rentebonifikatie; premie op gebouwen en machines) is het echter niet noodzakelijk een initiatief te nemen in deze 43 aangeduide gemeenten. Artikel 6 van de memorie van toelichting bepaalt dat « een onderneming die in het genot van de ten gunste van de ontwikkelingsgewesten getroffen maatregelen wenst te treden, niet noodzakelijkerwijze in het gewest zelf moet gevestigd zijn of zich aldaar moet komen vestigen: het genot van deze maatregel zal kunnen worden uitgebreid tot de ondernemingen, die aan de zoom van het gewest gelegen zijn en tot de oplossing van de problemen van het gewest bijdragen ». In zijn uiteenzetting heeft de Heer Eerste Minister trouwens de aandacht op deze bijzonderheid gevestigd; in de schoot van deze gedachtengang kunnen dus ook initiatieven, genomen in de centra Kortrijk, Harelbeke, Waregem, Roeselare, Gistel, Brugge en in talrijke andere gemeenten, ook genieten van de voordelen van de

Deze punten zijn eveneens — samen met Oostende — de invalspoorten van het buitenland en de doorgangscentra die het grootste deel van West-Vlaanderen in verbinding stelt met de overige Belgische provincies.

Intern is in de as Kortrijk-Brugge de verkeerstechnische situatie gunstig: het gebied wordt van noord tot zuid verbonden door een rijksweg en spoorlijn; van west naar oost is het aan de top doorsneden door het kanaal Oostende-Gent, de spoorlijn Brussel-Oostende en de autosnelweg, en in het midden door de spoorlijn Gent-Adinkerke en het kanaal Roeselare-Leie. Voor het zuiden zelf zijn het kanaal Kortrijk-Bossuyt en de Leie en de talrijke spoorlijnen naar het binnenland en Noord-Frankrijk van betekenis.

De as Torhout-Veurne is ontsloten door de spoorlijn Gent-Adinkerke en de rijksweg Gent-Tielt-Westkust; Diksmuide en Veurne zijn door de IJzer en door het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke aangesloten op de

kusthavens. De as Ieper-Poperinge is ontsloten door verschillende rijkswegen en door de spoorlijn; de stad Ieper is het eindpunt van het kanaal Ieper-IJzer.

GROEI VAN DE INDUSTRIËLE TEWERKSTELLING EN BEVOLKING

Een korte schets van de evolutie van de industriële tewerkstelling en de demografie zal meteen de verdere ontwikkelingsmogelijkheden en wellicht zekere deficiënties naar voor brengen.

De totale industriële tewerkstelling (arbeiders en bedienden) in de thans als ontwikkelingsgebied aangeduide gemeenten bereikte op 31 december 1947 circa 27.000 eenheden; dit aantal arbeidsplaatsen in de industrie steeg tot 35.832 eenheden op 30 juni 1956 om nadien echter — als gevolg van de algemene conjunctuurdaling — terug te vallen tot op 35.134 eenheden op 30 juni 1958.

Inzake aangroei van de industriële tewerkstelling is aldus een eerder gunstige evolutie in deze 43 gemeenten waar te nemen: de toename beliep immers 32,3 % tussen

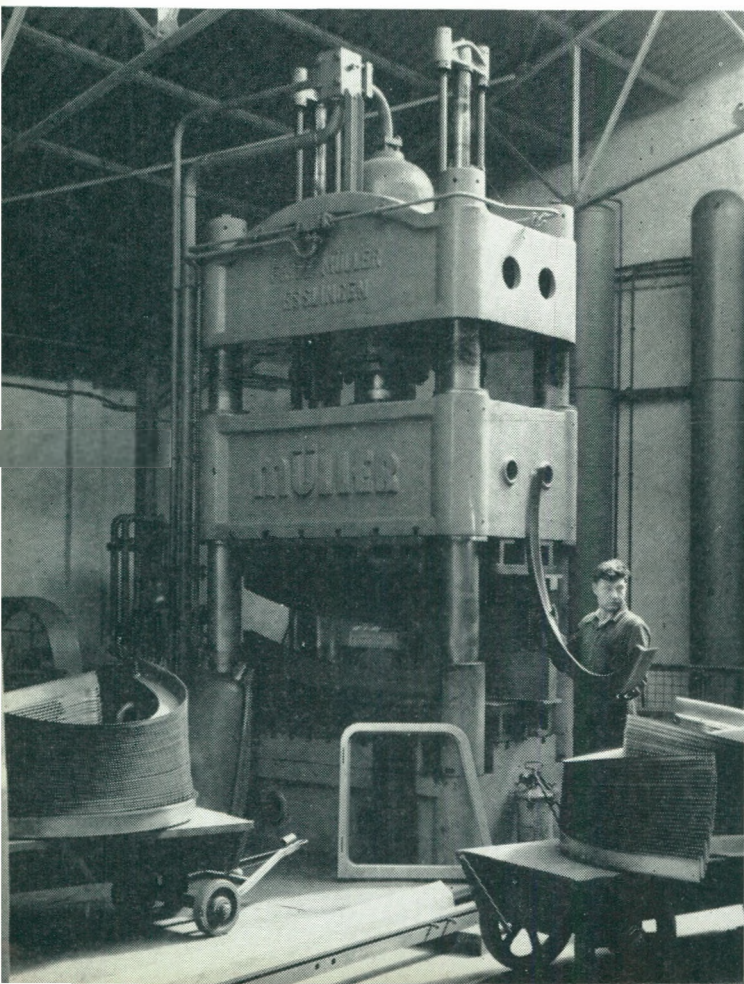
1947 en 1956 alhoewel dit aangroei cijfer slechts als grove benadering mag beschouwd worden (*). Merkwaardig is echter te kunnen vaststellen dat op 30 juni 1958, toen de recessie reeds tenvolle haar effect liet voelen, de tewerkstelling slechts in geringe mate was afgenomen, nl. met 1,9 %.

In het ontwikkelingsgebied Kortrijk-Brugge was de evolutie merkwaardig; de industriële tewerkstelling steeg van 22.301 in 1947 tot 30.118 eenheden in 1956, hetzij met 35 %; tussen 1956 en 1958 daalde zij tot 29.385 eenheden, hetgeen een daling betekent van 2,4 %. Hierbij dient echter rekening gehouden te worden met het verdwijnen van een belangrijk tewerkstellingspotentieel ingevolge de uitschakeling van een grote bouwonderneming. In de ontwikkelingsgebieden van de assen Veurne-Torhout en Ieper-Poperinge lag de groeisnelheid aanzienlijk lager; zij bereikte respectievelijk 22,2 % en 18,2 % tijdens de periode 1947-1956. Door de conjunctuurinzinking daalde tussen 1956 en 1958 de tewerkstelling in het gewest Torhout-Veurne met 3,6 % terwijl in het gewest Ieper-Poperinge zich een aangroei van 3,3 % voordeed. De eerder smalle statistische basis in deze beide gebieden geeft echter — voor wat de verklaring betreft van de percentages — vlugger aanleiding tot sterker fluktuerende bewegingen.

De jongste groei van de industriële tewerkstelling is vooral merkwaardig in de gemeenten van het arrondissement Brugge met als trefpunt centrum Zedelgem (1.325 tewerkgestelden in 1947, 1.700 in 1956, 2.588 in 1958). Enkele kleinere gemeenten waren eveneens getuige van een opmerkelijke verbreding van hun industriële basis waaronder vooral: Emelgem, Lichtervelde, Zwevezele en Meulebeke te vermelden vallen. In de Ieperse ontwikkelingszone zijn de twee kernen Poperinge en Ieper toonaangevend. In het gebied Torhout-Veurne valt enkel te Diksmuide een merkelijke aangroei waar te nemen.

De gamma van industriële producten die op huidig ogenblik in de ontwikkelings-

*Koetswerk Carrosserie Jonckheere, P.V.B.A.,
Beveren-Roeselare. (Foto L. van Paridon)*

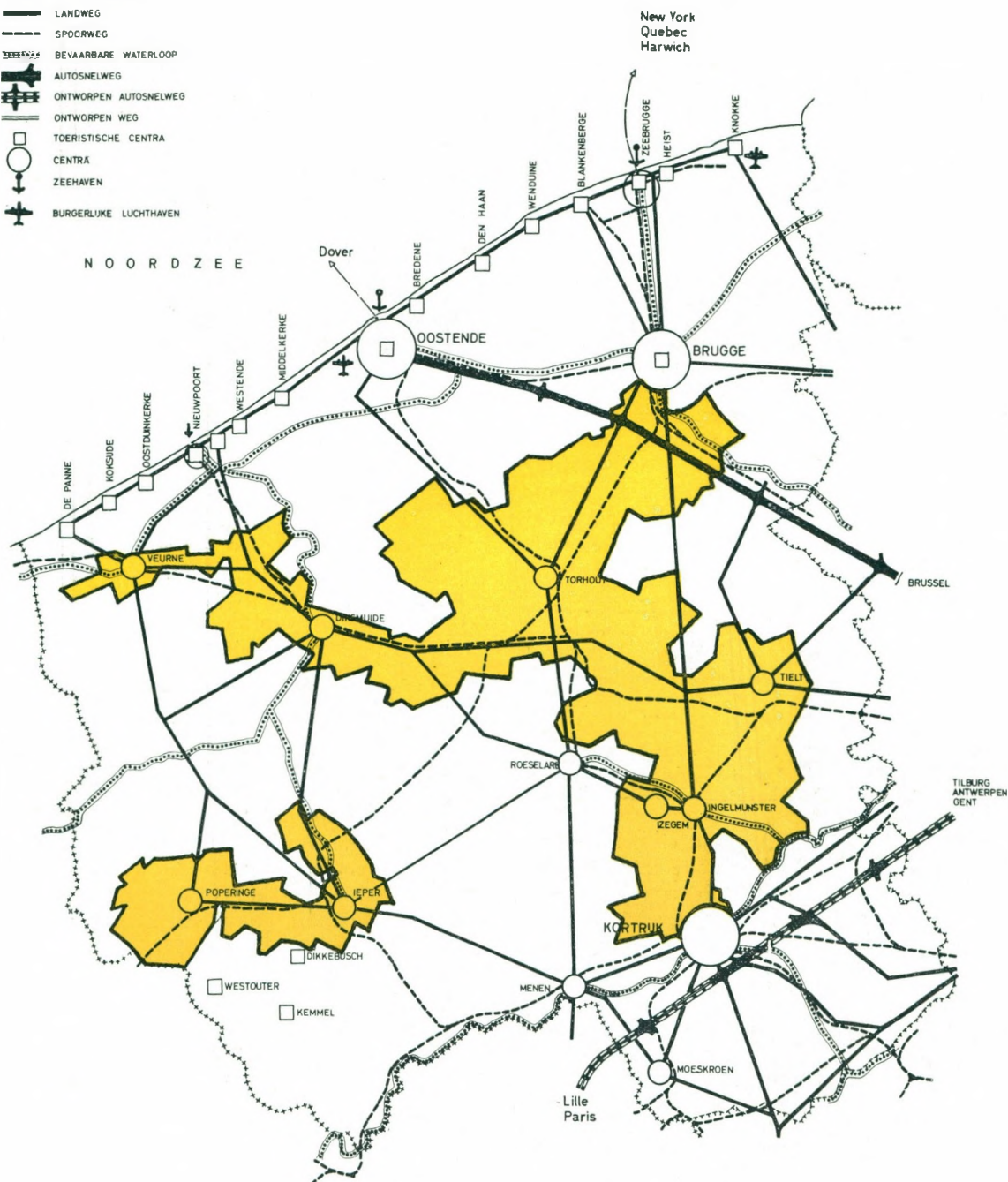

(*) De vergelijking tussen de tellingsdata 1947 en 1956 geldt slechts als eerste benadering. De vergelijkbaarheid tussen de gegevens van de algemene nijverheidstelling en de R.M.Z.-statistiek werd zo goed als mogelijk benaderd; het feit dat echter de eerste telling in december werd gehouden en de tweede teldatum in volle zomer valt, verklaart enigszins deze belangrijke aangroei.

ONTWIKKELINGSGBIEDEN IN WEST-VLAANDEREN

LEGENDE

- KUSTLIN
- ++++ RUISORENS
- PROVINCIEGREN
- LANDWEG
- SPOORWEG
- BEVAARBARE WATERLOOP
- AUTOSNELWEG
- ONTWORPEN AUTOSNELWEG
- ONTWORPEN WEG
- TOERISTISCHE CENTRA
- CENTRA
- ZEEHAVEN
- BURGERLUKE LUCHTHAVEN

ZONE VEURNE-TIELT-KORTRIJK-BRUGGE :

Torhout, Aatrijke, Zedelgem, Veldegem, Loppem, St.-Michiels, Waardamme, Oostkamp, Zwevezele, Koolskamp, Pittem, Tielt, Meulebeke, Oostrozebeke, Wielsbeke, Ooigem, Beveren (Roeselare), Ardoois, Emelgem, Ingelmunster, Izegem, Lichtervelde, Ichtegem, Lende-

lede, Heule, Kuurne, Gullegem, Kortemark, Handzame, Zarren, Esen, Diksmuide, Kaaskerke, Oostkerke (Diksmuide), Lampernisse, Koekelare, Veurne, Pervijze.

ZONE IEPER :

Boezinge, Sint-Jan, Ieper, Vlamertinge, Poperinge.

gewesten worden gefabriceerd is zeer uiteenlopend. Zowel klassieke goederen als produkten die in de jongste jaren hun intrede op de markt deden, als televisietoestellen, plastieken voorwerpen, nauwkeurigheidsmechaniek, worden reeds met sukses geproduceerd. Dit wijst meteen op het feit dat in de Westvlaamse ontwikkelingsgewesten krachten aanwezig zijn om in een kort tijdsbestek bedrijven van uiteenlopende en complexe branches op gang te brengen.

De bevolking van de Westvlaamse ontwikkelingsgebieden telt op heden 247.345 eenheden of 23,5 % van de Westvlaamse bevolking.

De demografische evolutie in de ontwikkelingsgebieden was tijdens de periode 1930-1947 lichtjes gunstiger dan in de provincie in haar geheel. Het aangroeiritme van de bevolking tussen de verschillende ontwikkelingsgewesten is echter sterk uiteenlopend. Zoals uit onderstaand staatje kan opgemaakt worden is vooral de as Kortrijk-Brugge tussen 1947 en 1958 zeer bevolkingsexpansief (+ 23,3 %); de aangroei van beide andere zones beloopt tussen beide data ongeveer 9 %.

	1947	1958	aangroei '47 - '58
			(%)
as Kortrijk-Brugge	159.674	171.724	23,3
as Torhout-Veurne	38.104	38.962	8,0
as Ieper-Poperinge	35.824	36.659	9,0

Groeipunten van de ontwikkelingszone langs de as Kortrijk-Brugge zijn vooral St.-Michiels (48,5 %), Zedelgem (13,7 %), Emelgem (12,7 %), Kuurne (25,4 %), Heule (9,1 %). In het Ieperse is de aangroei tijdens de jongste jaren het grootst te Ieper (5,2 %) en St.-Jan (7,3 %); op de as Torhout-Veurne namen de gemeenten Diksmuide (6,8 %), Kortemark (6,8 %) en Koekelare (6,2 %) het snelst toe.

* * *

Deze eerste benadering van de ekonomie van de ontwikkelingsgebieden — langs de groei van industrie en bevolking om — laat toe te konkluderen dat in deze gewesten tendenzen aanwezig zijn om het welvaartspeil te verhogen, doch dat de kracht ervan zelf vrij uiteenlopend is.

Het is echter duidelijk dat in zekere kernen de stimulerende aktie van buitenuit als doel

zal hebben binnen een redelijke termijn de aanwezige potentialiteiten niet verder te laten afglijden, terwijl in andere kernen een verdergaand effect van expansie mag verwacht worden. De tekorten in de Westvlaamse gebieden zijn echter zo groot dat bij het totaliseren van beide effecten het nastreven van een gunstiger verhouding tussen vraag en aanbod van arbeidskrachten als objektief kan gesteld worden.

Het probleem van de hoge werkloosheid, de dreiging van seizoen- en grensarbeid en de opslorping van de overdreven mobiliteit van de arbeiders zijn, naast de aangroei van de bevolking, reeds zware opgaven voor een feitelijk welvaartsplan (*).

VOOR EEN POLITIEK VAN WERKVERSCHAFFING

Teneinde uit de geboden kansen een maximaal resultaat te halen is het duidelijk dat concentratie van de inspanningen, gesteund op verbetering van de infrastructuur, van de grootste betekenis is.

De mogelijkheden tot ontwikkeling in de korte periode zullen in de eerste plaats afhangen van de huidige verkeerstechnische ontsluiting en van de vast aangekondigde uitvoering van projekten ter verbetering van de infrastructuur; opdat deze projekten echter hun effect zouden uitstralen en als basis dienen voor ondernemersbeslissingen moet hun uitvoering vastgesteld zijn en binnen korte termijn verlopen.

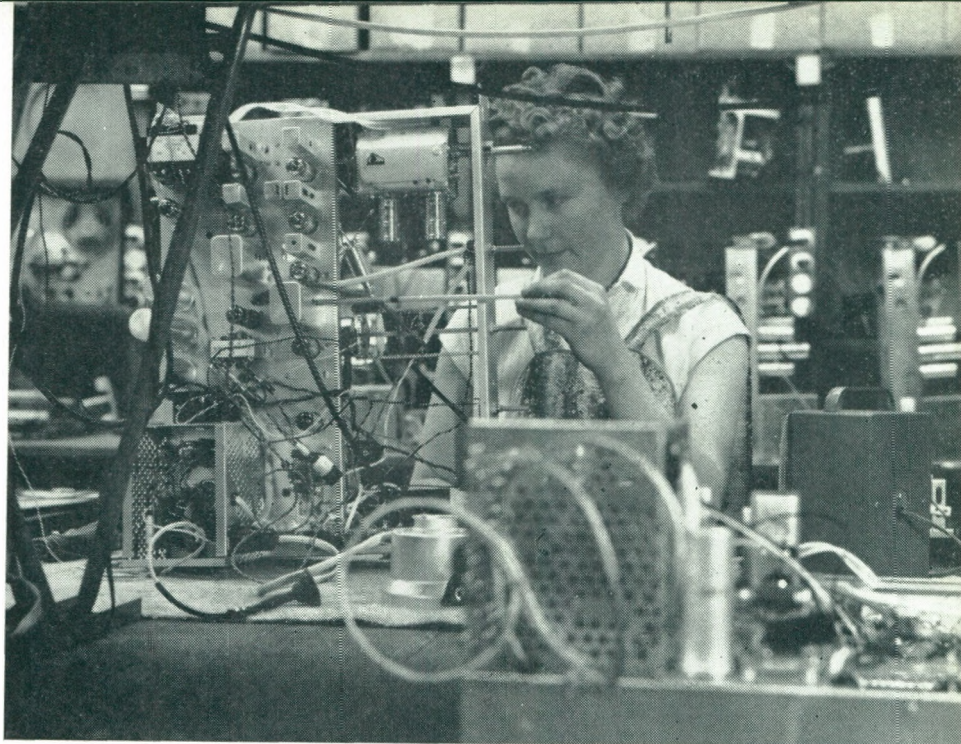
De verkeerstechnische ontsluiting van het huidig Westvlaams ontwikkelingsgebied voldoet zekerlijk reeds in enkele punten om onmiddellijke industriële vestigingen toe te laten. Belangrijke verbeteringen kunnen echter aangebracht worden zonder grote overheidsuitgaven. Wij verwijzen hier slechts naar de noodzakelijkheid van de verbreding van de baan Kortrijk-Brugge, aanleg van de Noordomleiding te Torhout, van het nieuw tracé Roeselare-Kortrijk, de verdere ontsluiting van het Ieperse e.a. die reeds in het openbaar werkenprogramma van de W.E.R. aan de centrale overheid werd overgemaakt (**).

(*) Zie O. Vanneste: « Tekort aan werkgelegenheid in West-Vlaanderen », « West-Vlaanderen Werkt », 1959, Nr. 1, blz. 6-10.

(**) Voor dit volledig programma van openbare werken, zie « West-Vlaanderen Werkt », 1959, Nr. 1, blz. 30-31.

Televisie - apparaten : dit nieuw produkt wordt met sukses vervaardigd te Brugge, Ieper en Kortrijk.

(Foto L. van Paridon)

Op het vlak van de waterwegen zou het vaststellen van de uitvoering van de verbredingswerken van het kanaal Oostende-Gent voor het noorden en van het kanaal Kortrijk-Bossuyt voor het zuiden een gunstig effect kunnen hebben. Hetzelfde geldt zekerlijk voor de uitrustingswerken te Zeebrugge die een stimulerend effect zouden hebben voor de werkgelegenheid in het achterland.

Verder is het van het grootste belang dat er aandacht zou besteed worden aan het vraagstuk van de transport van arbeidskrachten; snelle beslissingen bij nieuwe omstandigheden zijn hier van betekenis.

Naast het op dreef brengen van het plan van openbare werken van de Westvlaamse Economische Raad — waaruit hier zoëven slechts enkele feiten werden aangehaald — moet vooral betekenis worden gehecht aan de uitrusting van industrieterreinen, de scholing van de arbeidskrachten en een goede gemeentelijke service. Om echter een maximale welvaartsverhoging te halen uit de regionale begunstigingsmaatregelen zal een grote discipline in West-Vlaanderen zelf door de betrokken gemeentebesturen moeten aan de dag gelegd worden. Niet iedere gemeente die op vandaag behoort tot de ontwikkelingsgebieden moet bij voorbaat een industrieterrein aanleggen: coördinatie van de krachten op enkele goed uitgekozen kernen, waar de verkeerstechnische uitrusting nu reeds belangrijke troeven biedt, is geboden. Ook op het vlak

van verbeteringswerken aan de infrastructuur van de gemeenten zal een gekoördineerde werking de kans op slagen doen toenemen; ook op dit vlak is een rangorde gewenst om versnippering te vermijden die zou leiden tot afwijzing van de projekten door het centraal bestuur te Brussel en tot verkijken van de kansen om in drie jaar de industrialisering en industrializeringskansen te verhogen.

Het is duidelijk dat aan het Provinciaal Bestuur, de gedecentralizeerde en andere Rijksdiensten en de gemeentebesturen in dit klimaat een nieuwe taak is weggelegd. Reeds werden de eerste kontakten gelegd die in de nabije toekomst breder zullen uitgewerkt worden. Op dit vlak kan de Westvlaamse Economische Raad en het Westvlaams Economisch Studiebureau door studie en coördinatie nuttig werk presteren.

Deze overheidsorganen kunnen echter slechts het klimaat beïnvloeden waarin nieuwe initiatieven van de privé-sektor moeten gedijen; van de huidig gevestigde en de te verwachten ondernemers zal het in de eerste plaats afhangen of West-Vlaanderen door de ingeluide regionale ontwikkelingspolitiek naar een hogere welvaart voor allen zal opgetrokken worden; de premies en kredieten aan verlaagde intrestvoet zullen echter ongetwijfeld stimulerend werken. Aan alle organisaties is dan ook, nu meer dan ooit, samenwerking geboden om in de korte tijdspanne van drie jaar een maximale welvaartsverhoging te bekomen.

Ophalen van de stokken waarop de oesters gehecht zijn.
(Foto Jan Sansen)

Engelse oesterkweek teisterde. De Belgische oesterkweek overleefde de verwoestingen aangebracht in de eerste wereldoorlog niet. Gedurende de oorlogsjaren waren de Zeeuwse oesterkwekers, begunstigd door de neutraliteit van hun land, niet bij de pakken blijven zitten. Zij breidden hun kultuur uit en bemachtigden de markten welke voorheen door de Belgische producenten werden beheerst. De « Oostendse oester » was verdwenen van de spijsskaarten. In 1933 nam de Belgische regering het initiatief om een commissie voor de oesterteelt op te richten met het doel de mogelijkheden te onderzoeken om de Belgische oesterkwekerij tot nieuw leven te wekken. Gronden werden ter beschikking gesteld van diegenen die proeven wilden ondernemen. De Spuikom van Oostende (*) werd ter beschikking gesteld van de N.V. Oesterputten Halewyck & Co, een honderdjarige Oostendse onderneming welke zich tot dan toe had toegelegd op de vangst van palingen en kreeften.

De Oesterte

Vóór de wereldoorlog van 1914 was de faam van de Oostendse oester zo vermaard dat de meerderheid van de geleverde oesters in deze periode onder deze benaming werden verkocht. Oesters welke niet aan de Belgische kust waren gekweekt, werden toch als Oostendse oesters opgediend.

De ware Oostendse oesters bekonkurreerden in het buitenland de daar gekweekte oesters. Zij werden opgezocht voor hun fijne smaak, hun sappig vlees. Deze kwaliteiten waren toe te schrijven aan de vruchtbaarheid van de wateren der Belgische kust waar de van Engelse oorsprong in teeltparken opgeslagen oesters de fijne smaak verwierven welke door de fijnproevers tenvolle werd gewaardeerd. Jaarlijks bedroeg de export tot 30.000.000 oesters. Duitsland, Frankrijk en Rusland waren de grote afnemers.

Gedurende de oorlog 1914-1918 werden alle oesterparken van de Belgische kust vernietigd. Er waren er een twintigtal gelegen tussen Nieuwpoort en Zeebrugge. Daarbij kwam nog dat een epidemie de

In 1938 werden de eerste bevredigende resultaten geboekt en gedurende de periode 1940-41 zouden de eerste naoorlogse Oostendse oesters terug op de tafel der fijnproevers zijn verschenen. De miljoenen oesters werden echter door oorlogsomstandigheden vernietigd. Door de bezetter werd de Spuikom door een dijk van de haven afgesloten. Hij werd omgeschapen in een basis voor watervliegtuigen.

Nogmaals was het de oorlog die als spelbreker trad en de opgang van de Westvlaamse oesterteelt verhinderde.

Na de laatste oorlog duurde het tot in 1956 vóór met de oesterteelt in de Spuikom terug een aanvang kon worden gemaakt. Het was immers nodig dat de door de Duitsers aangelegde dijk werd verwijderd, dat de sluizen terug in goede staat werden gebracht ten einde een voortdurende bevoorrading in vers zeewater mogelijk te maken. Dit laatste is levensnoodzakelijk voor de oesterteelt.

Wegens het feit dat de Spuikom gedurende 16 jaar niet meer was gebruikt en grotendeels verslijkt was bracht dit mede dat nieuwe methoden voor de oester-

(*) De Spuikom van Oostende, is het grote binnenmeer gelegen ten Noord-Oosten van de stad; het beslaat 84 ha.

WESTVLAAMSE BEDRIJVEN

teelt dienden opgezocht. Zo kwam de teelt op stokken tot stand. Deze methode werd voor de eerste maal gedurende het jaar 1956 beproefd met oorspronkelijk Nederlandse oesters. Zij bestaat erin oesters van 2 à 3 jaar oud door middel van cement vast te hechten op stokken. Deze stokken zijn in green heart hout, een soort hout dat een zwaardere dichtheid heeft dan water wat het drijven belet. De stokken van 1,50 m lengte zijn op de 4 zijden met oesters bedekt. Zij worden aan een stelling in de kom opgehangen. Zij zijn onder water gedompeld en worden voortdurend bewogen door het bewegende water. Dit verzekert aan de oesters een rijke voeding.

De eerste oesters waren ingevolge de koude en regenachtige zomer niet veel gegroeid doch zij had-

den de sappige en fijne smaak verworven welke certijds de vermaardheid van de Oostendse oester uitmaakte.

Voor de kweker is het belangrijk niet afhankelijk te zijn van de bevoorrading in buitenlandse zaden. Daarom werd de kweek van broedoesters in de Spuikom ondernomen. In 1956 werd de reproductie belangrijk en op het einde van de zomer waren de kollekteurs bestaande uit gekalkte pannen, welke dienen om de jonge oesters aan te trekken, reeds bedekt. De eerste oogst van de werkelijk te Oostende geboren en grootgebrachte « Oostendse oesters » mag in 1960 verwacht worden.

Bij de ondernomen pogingen om de Belgische oesterteelt terug in eer te herstellen zijn de opgelopen verliezen en de gerezen moeilijkheden niet gering geweest. De moeilijkheden zijn vooral te wijten aan :

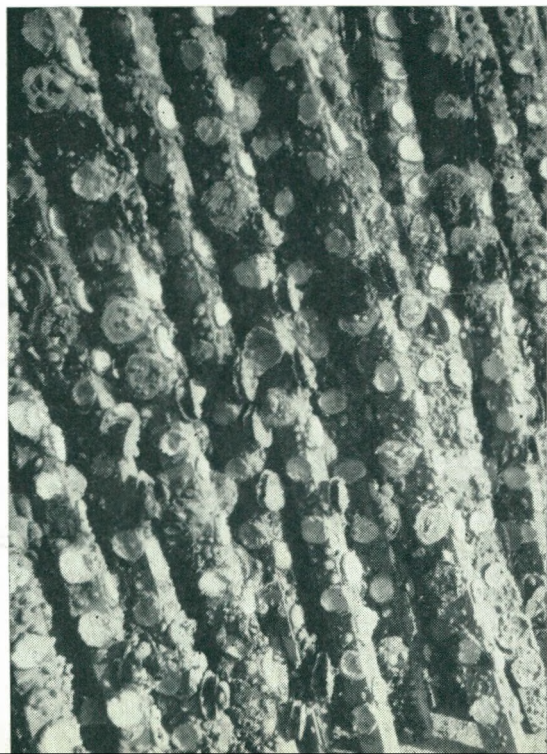
- de slechte bodemgesteldheid van de kom, die de bevordering van de parasieten veroorzaakt en bevoordeligt ;
- het tekort aan ervaring bij de nieuwe methode voor de teelt van oesters op stokken. Enkel de ondervinding en een verder doorgezet onderzoek

e aan de Belgische Kust

J. VAN DE WALLE

Opgehaalde stokken.

(Foto Jan Sansen)

kunnen een verbetering van de toestand medebrengen.

Het produkt dat sedert drie jaren, jaarlijks in de Spuikom voortgebracht wordt, is van een buitengewoon goede kwaliteit. De Oostendse oesters zijn zo gevraagd dat de produktie reeds op voorhand verkocht is. Het sterftecijfer echter bedraagt jaarlijks 40 à 50 % van het totaal der oesters welke in de Spuikom worden geplaatst.

Een uitbreiding van de oesterteelt ter plaatse is afhankelijk van het nakomen van een aantal voorwaarden, welke hier volgen.

1. - Het is nodig dat werken worden ondernomen tot het verdiepen van de Spuikom. Een belangrijk nadeel van de huidige toestand van de kom is dat parasieten, dank zij de bestaande staat van de kom, zich per miljoenen kunnen vermenigvuldigen. Midden de kom is er een diepe kuil die het voortplantingscentrum van de parasieten is. Deze kuil kan thans bij laag water niet worden geledigd. Een geul zou moeten gegraven worden vanaf de sluizen tot deze kuil om toe te laten bij laag water de kom volledig te ledigen. Dit zou dan bij vriesweder moeten gebeuren om al de parasieten te vernietigen en met een van het ongedierte gereinigde kom te kunnen starten. Het is verheugend te kunnen aanstippen dat

een aanvang werd gemaakt met de baggerwerken in de Spuikom.

2. - Studies door een bioloog en een scheikundige dringen zich op betreffende de volgende punten :

- de oorzaak van de sterfte der oesters en de middelen om deze te bestrijden ;
- de invloed van de parasieten op de oesterteelt en de bestrijding ervan ;
- de samenstelling van het water : rijkdom aan plankton, het voedsel van de oesters ; invloed van de samenstelling van het water en van de temperatuur op de ontwikkeling van het plankton.

Een redelijk voorstel is van in het kader van het Zeewetenschappelijk Instituut van Oostende of binnen een ander organisme een bioloog en een scheikundige aan te werven welke één of twee dagen in de week zich zouden wijden aan de opzoeken betreffende de oesterteelt. De overige dagen van de week zouden deze beide specialisten ter beschikking zijn van de andere sectoren van de zeevisserij.

3. - Kwantitatieve proeven zijn nodig om de jaarlijkse produktie te kunnen vaststellen, rekening houdend met de capaciteit van de kom en het voedsel dat ze bevat. De tegenwoordige proefnemingen zouden moeten ontwikkeld worden door het jaarlijks plaatsen van een aantal stokken en oesters dat het dubbel is van deze van het vorig seizoen.

De Heer R. Halewyck is de mening toegedaan dat de Staat deze opkomende industrie zou moeten helpen bij deze kwantitatieve proeven. De kosten van deze proefnemingen worden door de uitbater geschat op :

- 500.000 F voor 10.000 stokken in green heart hout
- 100.000 F voor de stellingen die de stokken moeten dragen
- 150.000 F voor de wedden en lonen.

De 5 à 600.000 oesters nodig voor deze proeven zouden door de uitbater geleverd worden.

De tussenkomst van de Staat bij de bevordering van

Een der oestervelden in de Spuikom.

(Foto Jan Sansen)

de oesterteelt moet gezien worden in het geheel van strevingen om de aktieve bevolking in de ekonomie te betrekken. De oesterteelt vergt immers vooral handarbeid en dit bij de teelt zelf en in de nijverheden welke verband houden met deze aktiviteit.

De reiniging van 1.000.000 oesters vergt de arbeid van ongeveer 30 mannen en dit gedurende 6 maanden zonder onderbreking. Daarbij komt het bouwen van de stellingen, het vervaardigen van tralie- en touwwerk, het transport, de verpakking. Voor een produktie van 1.000.000 oesters zijn er 10.000 houten vaten nodig. Deze houten vaten worden vervaardigd door een handnijverheid welke aan het verdwijnen is. De aktiviteit welke verband houdt met de oesterteelt is zeer arbeidsintensief.

De proefnemingen betreffende de oesterteelt in de Spuikom te Oostende kunnen de aanvang uitmaken van de herleving van deze teelt in België. Immers verschillende andere plaatsen aan de Belgisch kust komen in aanmerking voor de oesterteelt.

Het zijn :

- het handelsdok van Nieuwpoort waar vóór 1940 merkwaardige resultaten werden bekomen. Alles moet ook daar hersteld worden want in de oorlog werden de sluizen en kweekinstallaties vernietigd.
- De Halve-Maan aan de ingang der haven van Oostende, tegenwoordig niet in gebruik.
- De vijvers gelegen nabij de zee tussen Blankenberge en Zeebrugge.
- Het Zwin waar « claires » zouden kunnen geteeld worden zoals te Marennes in Frankrijk.

Sinds door de uitvoering van de werken van het Deltaplan in Nederland de belangrijke Zeelandse oesterteelt tot verdwijnen genoopt is, zijn de perspectieven voor de Belgische oesterteelt zeer gunstig. De Staat kan het zijne ertoe bijdragen om de opgang van deze teelt in de hand te werken. Naast de hogervernoemde werken en studiën zou het aangewezen zijn dat de overheid aan de uitbaters vergunningen van minimum 10 jaar zou verstrekken. In dit opzicht kan men zich laten inspireren door de Franse en Nederlandse wetgeving.

OESTERKWEK EN OPENBARE GEZONDHEID

Dr. A. GRYSOEN

*Rijksgezondheidsinspekteur
te Brugge.*

De konsumptie van oesters, mosselen en andere weekdieren die rauw verbruikt worden, vergt op gebied van openbare hygiëne een zekere waarborg van gezondheid. Sporadische, epidemische en zelfs plaatselijke infecties, die aan het eten van de weekdieren kunnen toegeschreven worden, zijn voldoende bekend. Zij hebben in zekere landen, als de Verenigde Staten, Canada, Frankrijk, Nederland, Portugal, Engeland, e.a., het uitvaardigen van een wetgeving ter zake sterk in de hand gewerkt.

De oester is een heerlijk gerecht en een voedzame spijs. Het vlees is echter ook een bij uitstek stikstofrijk substraat voor bakteriën. De P.H. mag niet beneden 6 dalen, doch bij oesters die sinds verschillende dagen in het zeewater niet meer liggen, gebeurt dit wel, en deze zuurtegraad maakt het vlees ongeschikt voor de voeding.

Tijdens de warme maanden zijn de randen van de oesterschelpen brozer en men treft relatief meer microben aan — pathogene en andere — binnenin de schelp dan er buiten. Gedurende de koude maanden doet het tegenovergestelde zich voor. Daaren-

boven bevat het spijsverteringskanaal veel minder bakteriën dan het intervalvair vocht.

Volgens GORHAM zou de geringere besmetting in de winter te wijten zijn aan een beperking van de physiologische aktiviteit tot het strikt vitaal minimum.

De voedingswaarde van de oester mag niet onderschat worden. Zowel bij zieken, herstellenden als gezonden krijgt dit gerecht zijn volle waarde. Naast de rijke aanwezigheid van eiwitten, koolhydraten en vetstoffen, vinden wij er eveneens veel minerale zouten nodig voor de lichaamsopbouw alsook de voornaamste vitamines.

De oester is goed verteerbaar, wekt de eetlust op, en mag als voeding in gevallen van rachitisme, lichaamszwakte, bloedarmoede e.a. ten eerste aanbevolen worden.

Daar deze mollusk in zeewater dient gekweekt, moet met bezoedelmogelijkheid rekening gehouden worden. Het valt dus niet te verwonderen dat af

en toe gevallen van besmetting kunnen voorkomen, omdat geen voldoende voorzorgsmaatregelen genomen werden.

In 1954 en 1955 werden aan onze Kust voedingsvergiftigingen vastgesteld waarvan er juist sommige te wijten waren aan het verbruik van besmette oesters. Dit bracht mij er toe een sanitair toezicht in het leven te roepen, zowel op het water der oesterputten als op de oesters zelf. Dank zij de medewerking van de gemeentelijke overheden en van de uitbaters, konden met geringe kosten vlug gunstige resultaten bekomen worden.

In verband met bovenstaande bevindingen stellen zich volgende problemen :

1. Op welke manier dient de oester gezuiverd alvorens verkocht te worden?
2. Welke bakteriologische normen waarborgen de zuiverheid?
3. Welke sanitaire maatregelen dienen getroffen om produktie en verkoop te beschermen?

1. Het zeewater heeft een zekere kiemdodende werking die het in staat stelt zijn mikrobengehalte ernstig te reduceren. Deze auto-epuratie kan geremd worden door stookolie die thans meer en meer onze stranden en havens verontreinigt. De geïnfecteerde oester kan gemakkelijk in enkele dagen gezuiverd worden in eenvoudige putten met zeewater, op voorwaarde dat dit laatste niet te vroeg vervast wordt. Voorafgaande ontsmetting met chloor of een andere vorm van sterilizatie zijn niet noodzakelijk. Er wordt aangeraden de oesters slechts in één laag te plaatsen en ze minstens vier dagen in de put te behouden. De waterverversing in de putten moet periodisch gebeuren, met die verstande twee dagen te wachten alvorens de oesters in het vers water te « leggen ». Deze zekere en goedkope methode heeft bij ons zijn doeltreffendheid ten zeerste bewezen.

2. Alhoewel de methoden voor bakteriologisch onderzoek sterk verschillen van het ene land tot het andere, is men het toch eens om *Escherichia coli* als indicator van een verontreiniging aan te nemen. In 1932 werd overeengekomen het bakte-

riologisch onderzoek uit te voeren op het vlees van de mollusken en geen rekening te houden met het intervalvair water.

Tot op heden werd in ons laboratorium de « Fishmongers Company Test » gebruikt, doch vanaf 1960 zal de robbinsmethode van SHERWOOD toegepast worden.

Het opsporen van salmonella gebeurt op een specifieke voedingsbodem; tot op heden echter werd in de door ons onderzochte monsters nooit typhus of paratyphus bacillen aangetroffen.

3. In verschillende landen met bekende oesterteelt is een reglementering van kracht betreffende produktie en handel. Het zijn echter meestal maatregelen van algemene aard, en bakteriologische normen worden zelden vermeld. Het ware ten andere wenselijk deze normen op internationaal plan te standaardiseren.

Ons land bezit nog geen wetgeving op dit gebied. De gezondheidsinspektie gelast zich met regelmatig opnemen van stalen oesters en water. De uitslag van de ontleding wordt aan de burgemeester van de betrokken gemeente overgemaakt, die alleen verantwoordelijk is, en gemachtigd om — op advies van de gezondheidsinspekteur — de nodige sanitaire maatregelen te treffen.

* * *

Aan het economisch belang van onze zeevisserij wordt grote aandacht besteed, het sanitair toezicht, dat slechts sinds enkele jaren doorgevoerd werd, heeft het zijne er toe bijgedragen om de degelijkheid van onze oesterteelt te waarborgen.

We drukken de hoop uit, dat de onlangs door de Minister van Landbouw opgerichte kommissie tot organisatie van het wetenschappelijk onderzoek, toegepast op de zeevisserij, er moge toe bijdragen de Belgische oesterkultuur te doen herleven ten einde haar vroegere faam terug te verwerven.

(*) *Samenvatting uit een lezing gehouden op het Kongres van de Internationale Raad voor het onderzoek der zee, te Kopenhagen in oktober '59.*

Wereldkampioenen

BIEREN

AIGLE - BELGICA

BAB Lager Bier

PILS Aigle-Superieur

Beslissing van de Jury
Wereldwedstrijd voor Bieren 1958

4 eeuwen kwaliteit

Brugge Tel. 367.11
5 lijnen

TEXTIELRUBRIEK

De hoge verwachtingen voor de seizoenherneming augustus-september-oktober werden niet ten volle beantwoord. De activiteit blijft beter dan in 1958 en ligt eerder langs de hoge kant. Wij lieten echter in de vorige rubriek uitschijnen dat het optimisme in de Westvlaamse textielkringen zich vooral fundeerde op het feit dat in de periode van de gebruikelijke seizoeninzinking (2^e trim.) de activiteit zeer hoog was gebleven en een daarop gevestigde herneming de produktie naar topcijfers zou voeren.

Welnu de toename van de uitvoer in de specialiteits-branches van de Westvlaamse textielnijverheid tijdens deze periode verstraagde.

Toename van de uitvoer in miljoenen frank tegenover overeenkomstige periode van 1958		
	2 ^e trim.	3 ^e trim.
Wolépinglé	+ 20,4	+ 14,7
katoenépinglé	+ 18,9	+ 16,6
woltapijten	+ 109	+ 88
katoentapijten	+ 25,3	+ 10,3
vlasweefsels	+ 19,6	— 3,6
	193,2	126,0

Niettegenstaande de remming in het herstel, benadert het geheel der activiteit echter nog de activiteit van het derde kwartaal 1957, die de laatste maanden der hoogconjunktuur waren. Voor wolépinglé en woltapijten ligt de uitvoer hoger dan tijdens deze periode, voor katoenépinglé en katoentapijten ligt ze ongeveer op dat peil en voor vlasweefsels ligt ze nog eronder. Ook de binnenlandse textielverkoop kende vanaf augustus een gevoelige verbetering.

Bij de textielgrondstoffen blijft de wol op het beste peil van het jaar (135 F per kg), maar het meest markante feit is dat de vlasmarkt onder invloed van de schaarstevrees waarvan sprake in de vorige rubriek totaal is losgekomen.

Alle pogingen om de teruggang van de Westeuropese produktie (nog slechts 63.500 ha tegenover 121.000 ha in 1956) te neutraliseren door hogere aankopen in Oost-Europa is gestrand op het feit dat het Oosten een zeer slechte groeite kende. De brutale prijsaanpassing vinden wij het best weerspiegeld in het feit dat Rusland zijn kwotering van de basiskwaliteit

Slanetz n° 11 heeft opgevoerd van 96 £ per ton naar 140 £. Ook de lage vlaskwaliteiten in West-Europa en vooral de klodden kenden gelijklopende belangrijke prijsstijgingen.

Enkele feiten met hun terugslagen op het internationaal plan die het mededelen waard zijn:

- Het eerste gevolg van de toetreding van Spanje tot de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking is de massale invoer van fibraangarens met een gevoelig prijsverschil. Men zou voorlopig reeds het afleveren der vergunningen hebben geschorst.
- De textielnijverheid zou het ontstaan van twee economische blokken, de Gemeenschappelijke Markt (de Zes) en de kleine Vrijhandelszone (de Zeven) die elkander bekampen, als een ramp beschouwen. Men meent echter dat het niet zover zal komen en dat het ontwerp der kleine Vrijhandelszone eerder als drukkingsmiddel dient te worden beschouwd om een aanvaardbare oplossing onder al de landen van de O.E.E.S. te bereiken.
- De uitvoer van épinglé naar West-Duitsland en Zweden is eerder zwak, daar waar de algemene uitvoer naar die landen toeneemt. De oorzaak blijkt te liggen in het feit dat wollen fluweel en wollen teddy-weefsel hoe langer hoe meer de épingléweefsels vervangen. Men kan zich afvragen of dit niet de eerste terugslag is van de ongebreidelde concurrentie ten koste van de kwaliteit.

Typisch is overigens voor het geheel der textielactiviteit dat, wellicht onder de druk der ongenadige concurrentie, de hoge kwantitatieve produktie een zeer geringe rentabiliteit met zich brengt.

A. Dequae.

TOESTAND VAN DE LANDBOUW

De uitzonderlijke warme zomer heeft een voorname weerslag gehad op de landbouwsektor, waar de produktie beheerst wordt door biologische processen die uiteraard sterk afhankelijk zijn van de weersomstandigheden.

De tarwe- en de gerstooft, begunstigd door het aanhoudend droog en zonnig weder, waren in het algemeen, zowel kwalitatief als kwantitatief, bevredigend.

Voor de haver daarentegen en ook in sommige gevallen voor de rogge, werden lage tot zeer lage opbrengstcijfers genoteerd.

Dank zij de door de Regering gevoerde valorizatiepolitiek van de granen, kon de produktie aan behoorlijke prijzen worden afgezet. Deze voordelen komen echter bijna uitsluitend ten goede aan de uitbaters van grotere hoeven waarvan de produktie op de graanteelt is afgestemd. Voor de exploitanten van kleine en middelgrote bedrijven met een sterke veebezetting, die granen moeten aankopen, is deze toestand eerder nadelig. Deze laatste groep is veruit de belangrijkste in West-Vlaanderen.

De peulgewassen waren uiterst wisselvallig. De groen geoogste, bestemd voor inblikken, leverden zeer lage produkties, terwijl de oogst van de droge erwten min of meer normaal was en de verkoopprijs van de erwten bevredigend.

De produktie van de meeste overige teelten werd, wegens de onvoldoende regenneerslag, aanzienlijk omhoog gedrukt. De wortel- en knolgewassen hadden het meest te lijden. De aardappel- en suikerbietenoogst bedraagt amper de helft. De van overheidswege opgelegde prijsregeling voor de aardappelen wordt in de landbouwmiddelen ten zeerste bekampt. Deze maatregel treft vooral de beide Vlaanders daar het Belgisch aardappellareaal in hoofdzaak in deze provincies is gelokaliseerd. De lagere opbrengst van de suikerbieten wordt gedeeltelijk goedgecompenseerd door het hoog suikergehalte.

De vlasoogst was licht en de hoedanigheid uiteenlopend. Steunend op de lage verkoopprijzen van het strovas tijdens de laatste jaren hebben veel vlasverbouwers hun oogst reeds tijdens of onmiddellijk na het slijten verkocht waardoor ze slechts in geringe mate voordeel hebben gehad van de prijsstijging.

De hop was van uitstekende hoedanigheid. De verkoopprijzen zijn evenwel uitzonderlijk laag en sterk verlieslatend.

De tabaksoogst was vooral in de streek Wervik-Komen gevoelig lager. Het drogen stelde daarentegen geen moeilijkheden en de kwaliteit is zeer goed. Mede door de overheidssteun die aan dit gewas wordt verleend kon het financieel resultaat bevredigend zijn.

Cichorei heeft blijkbaar van de droogte weinig nadeel ondervonden.

De produktie van de groenten in open lucht lag eveneens aanzienlijk beneden het normaal peil. Op de intensief uitgebate groentebedrijven, waar beregning kon worden toegepast, was de toestand veel gunstiger.

De rundveehouderij die de voornaamste exploitatietak vormt op de kleine en middelgrote bedrijven, had het meest te lijden van de droogte. Reeds vroeg in de zomer hadden de dieren op de weiden de tekort aan gras. Op meerdere plaatsen werden deze moeilijkheden nog verscherpt door gebrek aan drinkwater. Deze toestand stelde de uitbaters in vele gevallen voor zware onkosten. De melkproduktie daalde gevoelig. De uitbaters van mestvee, een Westvlaamse specialiteit, werden eveneens zwaar getroffen. Wegens het voedertekort was er bijna geen gewichtsaangroei en veel dieren moesten op een ongelegen tijdstip worden afgezet, waardoor een merkelijk verlies werd geleden.

Het was verder niet mogelijk op eigen bedrijf een voldoende voorraad ruwvoer voort te brengen waardoor een grote vraag werd geschapen en buitengewoon hoge prijzen moesten betaald worden. De win-

tervoeding van het rundvee stelt de landbouwer dan ook voor een uiterst moeilijke opdracht.

L. Bockstaele.

VLASVEZELBEREIDING

Internationaal vlaskongres te Amsterdam.

De jaarlijkse kongressen van de Internationale Konfederatie voor Vlas en Hennep zijn reeds sterk in de gebruiken doorgedrongen daar het 10^e kongres begin november 1959 te Amsterdam doorging onder voorzitterschap van de Belgische afgevaardigde, dhr. A. Dequae.

De besprekingen in de diverse sekties waren voornamelijk afgericht op de gevaren van invoer van Russisch vlas in West-Europa. Dit is begrijpelijk daar, na twintig jaar afwezigheid, de Russische leveringen sinds einde 1956 werden hernomen, vooral aan de Schotse vlaspinnerijen. De psychologische reactie van deze leveringen op de Westeuropese markt alsmede de lage prijzen, aan dewelke de Russische vlassen in West-Europa werden geleverd, hebben sindsdien de verkoopprijzen der vlasvezels op gevoelige wijze doen afbrokkelen.

Het 8^e kongres te Cannes in 1957 had reeds geleid tot een principieel akkoord inzake beperking van invoer van Russische vlassen door de Westeuropese spinners. Dit principieel akkoord werd echter nooit geratificeerd tengevolge van het negatief antwoord, vooral van de zijde van de Schotse spinners.

In de besprekingen te Amsterdam werd door afgevaardigden van vlasteelt en -vezelbereiding opnieuw aangedrongen opdat de Westerse spinners tot een vrijwillige beperking van de import van Russische vlassen zouden overgaan.

Deze afgevaardigden waren tevens van oordeel dat deze beperking door de regeringen van de betrokken landen zou moeten goedgekeurd worden, ten einde deze haar volle uitwerking te geven.

Deze beperking zou slechts in toepassing treden op het einde van de huidige kampanje t.t.z. van augustus 1960.

Tevens drongen zij er op aan dat op de uit de Oostlanden ingevoerde vlasvezels een heffing zou gelegd worden, waarvan het bedrag zou ten goede komen aan de propaganda voor het gebruik van vlasprodukten.

Ook de spinnersafgevaardigden waren van mening dat met het oog op de vrijwaring der levensbelangen van de Westeuropese vlasproduktie een beperking op alle leveringen van niet-Westerse vlasvezels diende gelegd.

Zij stelden voor de globale leveringen van vlasvezels te beperken op 25.000 ton voor de periode: oktober 1960 - 30 september 1961. In deze hoeveelheid is niet begrepen de aankoop der Schotse spinners. Deze vrijwillige beperking heeft maar zin indien er anderzijds onverwijld wordt overgegaan tot de progressieve toepassing van het vrij verkeer van vlasprodukten tussen alle Westerse landen.

Tot daar de samenvatting van de besprekingen tijdens dit internationaal vlaskongres.

Deze regeling is thans onderworpen aan een grondig en aandachtig onderzoek door de groeperingen in de diverse landen.

Moge het inderdaad tot een objectieve regeling ko-

men, wat bijdragen zou tot gezonder verhoudingen op de vlasvezelmarkt.

J. Pattyn.

TOESTAND IN DE SCHOEISELNIJVERHEID

Nadat zij, zoals alle conjunkturgevoelige nijverheids-sektoren, een slechte periode doormaakte in 1958 ingevolge de algemene economische recessie, kende de schoeiselnijverheid in de loop van 1959 een geleidelijke heropleving, vooral tijdens de periode april-september, welke gekenmerkt werd door een kwasi-volledige tewerkstelling.

Begin september trad echter plots een verslapping in, welke voor deze tijd van het jaar niet normaal is en welke in ruime mate dient toegeschreven te worden aan de lange prachtige nazomer die uiterst nadelig was voor de verkoop der herfstartikelen, waardoor de detailhandel met thesauriemoeilijkheden had af te rekenen en aldus uiterst voorzichtig was bij zijn bestellingen van de nieuwe zomerartikelen; normaal bepalen juist deze bestellingen het produktiepeil in de schoenfabrieken tijdens het laatste kwartaal.

Enkele firma's (vooral de belangrijkste) schijnen door deze seizoeninvloed minder gehinderd, daar zij hun produktie, met het oog op de slappe perioden, intenser op de buitenlandse markt hebben afgestemd. In dit verband kan met voldoening aangestipt dat enkele firma's uit het Izegemse de laatste maanden vaste voet hebben gekregen in Engeland, afzetgebied dat sedert 1940 voor onze schoeiselnijverheid zo goed als ontoegankelijk was geworden. Voor de eerste zeven maanden van het jaar 1959 bedroeg onze uitvoer van lederen schoenen naar het Verenigd Koninkrijk niet minder dan 337.000 paar, hetzij gemiddeld 48.000 paar per maand. Onze uitvoer naar Engeland bereikt hiermede meer dan 1/3 van onze totale nationale uitvoer van lederen schoenen. Alleen het uitvoercijfer naar Nederland ligt nog iets hoger maar dan eerder in kwantiteit dan in waarde.

De prospektie van andere buitenlandse markten blijft echter geboden, daar de totale invoer van lederen schoenen nog meer dan het dubbel van de totale uitvoer bedraagt. (Vooral uit Nederland, Italië en West-Duitsland). Tot nog toe was er een schuchtere poging van uitvoer naar Duitsland, maar voor het ogenblik blijven de twee Euromarkt-partners Frankrijk en Italië zo goed als « Sperrgebiet » voor onze schoeisel-uitvoer.

De moeilijkheden inzake bevoorrading in grondstoffen welke zich tijdens de eerste maanden van het jaar voordeden schijnen thans definitief van de baan te zijn maar de prijsstijging van 25 tot 30 % die zij veroorzaakten heeft zich gekonsolideerd. Samen met de verhoging der lonen ingevolge indexstijging lag zij aan de basis van de verhoging der kleinhandels-prijzen.

In de kleinhandelsindex waarin het schoeisel wordt opgenomen, staat het herenschoeisel voor de maand oktober aan 108,1 en het damesschoeisel aan 105,9. Vóór de voornoemde hausse stonden deze indexen tussen 99 en 100 %.

De wereldmarkt der ruwe huiden schijnt echter in daling te zijn hetgeen vermoedelijk de grondstoffen-prijzen eerlang zal beïnvloeden.

G. Eeckhout.

HET TOERISTISCH SEIZOEN 1959

Wat het toeristisch seizoen 1959 betreft moet men geen toeristisch specialist zijn om te verkondigen dat het hier om een van de beste seizoenen gaat die men aan de kust reeds gekend heeft. Uit talrijke gegevens, die veel verder reiken dan statistieken van overnachtingen, die lang niet met de werkelijkheid stroken, mag gezegd worden dat het zomerseizoen 1959 een bonus van zowat 10 % vertoont in vergelijking met dit van 1958, waarin toeristisch West-Vlaanderen zo flink heeft stand gehouden tegen de overweldigende concurrentie van de Wereldtentoonstelling. Op zich zelf is dat een buitengewoon resultaat. De zon heeft daar ongetwijfeld op wonderbare wijze toe bijgedragen. Het mooi weder is steeds één van de beste bondgenoten geweest bij het bevorderen van het toerisme in West-Vlaanderen.

Wintertoerisme

Het is niet eenvoudig om de omvang van het lopend winterseizoen aan de Belgische kust in enkele cijfers vast te leggen. Te veel uiteenlopende elementen komen daarbij te pas.

Wel kan gezegd worden dat Oostende en Knokke met de Heistse wijk Duinbergen de zwaartepunten vormen van de toeristische winterbedrijvigheid aan zee. In de meeste andere badplaatsen gaat deze crescendo. Slechts in enkele kleinere kuststeden valt er nog bijna geen winterse activiteit waar te nemen.

Het is moeilijk uit te maken welk percentage aan hotels 's winters open is. Wel is geweten dat er te Oostende 80 van de erkende hotels open zijn met een capaciteit van 1800 bedden. Belangrijk hierbij is dat alle hotels van eerste rang, op één uitzondering na, daarbij behoren.

Te Knokke zijn 50 hotels open, wat 1200 bedden beschikbaar stelt. Tijdens de weekeinden in de winter worden te Knokke ongeveer 200 villa's bewoond, wat neerkomt op een vijfde van het totaal aantal villa's.

De weerslag van het wintertoerisme is zeer interessant voor de lokale handel aan de kust. Men mist niet als men daar de barometer zoekt van het wintertoerisme. Onvermijdelijk hebben al die wintertoeristen eten en drank nodig, doen zij kleine inkopen, hebben zij benzine nodig voor hun auto's, enz. De hotels en restaurants, die met de wintertoeristen werken, doen eveneens aankopen bij de lokale handel en het loon van het tewerkgesteld personeel komt ook voor een deel de lokale handel te goed. Deze kringloop is zeer belangrijk omdat zo een maximum aantal mensen inkomsten trekken uit het wintertoerisme.

Westtoerisme.

WERKLOOSHEID IN WEST-VLAANDEREN

De economische recessie welke in de loop van 1958-1959 de werkloosheid in West-Vlaanderen op een hoog peil bracht, heeft in de loop van het tweede kwartaal 1959 een keerpunt bereikt. De werkloosheidscijfers wijzen vanaf mei 1959 op een verbetering van de conjunctuur, om vanaf augustus 1959 definitief op een herleving van de economische bedrijvigheid te

wijzen. In april 1959 lag de totale werkloosheid in West-Vlaanderen (32.525) nog aanzienlijk boven het peil van de overeenkomstige maand in 1958 (27.303); het aantal gedeeltelijke en toevallige werklozen (9.322 eenheden) beliep echter 1.198 eenheden minder dan in april 1958. Tijdens de drie volgende maanden werden telkens nog meer volledige werklozen geteld dan in mei, juni en juli 1958, doch de verschillen werden voortdurend kleiner; de gedeeltelijke en toevallige werkloosheid nam eveneens regelmatig verder af. Deze verbetering van de economische situatie schreed verder, waardoor de volledige werklozen langzamerhand in het productieproces werden ingeschakeld. In augustus 1959 werden nog 13.381 volledige werklozen geteld tegenover 13.471 in augustus 1958; voor september belopen de overeenkomstige cijfers respectievelijk 14.827 en 15.161. Ook de gedeeltelijke en toevallige werkloosheid vertoont een dalende lijn; tegenover 6.842 gedeeltelijke en toevallige werklozen in augustus 1958 en 6.644 in september 1958 werden er in augustus 1959 nog slechts 3.963 geteld en 4.359 in september 1959.

Einde september 1959 lag de totale werkloosheid 12,0 % lager dan einde september 1958 (19.186 tegenover 21.805). De herleving van de economische bedrijvigheid tekende zich het eerst af in de arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Tielt, en werd slechts langzaam gevolgd in de overige arrondissementen. Eens te meer blijkt hieruit de conjunctuurgevoeligheid van de arbeidsmarkt in deze gewesten door de oriëntatie op de textielnijverheid van eigen streek en van Noord-Frankrijk.

W.E.S.

BEDRIJVIGHEID OP HET WESTVLAAMS WATERWEGENNET 1955 - 1958

In tegenstelling met wat zich voordeed in het Rijk — waar van 1955 tot 1958 zich een afname van het volume geladen goederen (van 38.398.495 ton tot 33.580.622 ton, hetzij — 12,5 %) voordeed — stegen de geladen goederen op het Westvlaams kanalenet van 602.714 ton in 1955 tot 649.845 ton in 1958, hetzij met 7,8 %. Het aandeel in het Rijk steeg derhalve van 1,5 % tot 1,9 %. Het volume geloste goederen daarentegen nam in West-Vlaanderen sterker af dan in het Rijk en viel van 3.451.675 ton in 1955 op 3.349.071 ton in 1958 (— 2,9 %); in het Rijk bedroeg de afname 2,4 % (39.013.106 ton in 1955; 38.075.840 in 1958). Daardoor viel het aandeel van West-Vlaanderen van 8,8 % in 1955 op 8,7 % in 1958. Door deze tegengestelde beweging vernauwde de bestaande grote dispariteit tussen het volume geloste en geladen goederen in lichte mate.

Deze globale beweging in het Westvlaams waterwegennet is de resultante van tegenstelde bewegingen in het Scheldebekken, het IJzerbekken en de kust.

De beweging in de havens van het Scheldebekken (Leie, kanalen Gent-Brugge, Roeselare-Leie, Kortrijk-Bossuyt, afleidingskanaal van de Leie, Spierekanal) werd gekenmerkt door een afname van het volume geladen goederen (166.630 ton in 1955, 146.741 ton in 1958) en een toename van de hoeveelheid geloste goederen (1.512.404 ton in 1955, 1.764.316 ton in 1958). Het aandeel van het Scheldebekken in het totaal van de in het Westvlaams kanalenet geladen

goederen viel van 27,6 % in 1955 op 22,6 % in 1958; het aandeel der geloste goederen daarentegen steeg van 43,8 % in 1955 tot 52,6 % in 1958.

In het IJzerbekken (en kust) werd een toename van 67.200 ton geladen goederen genoteerd (van 436.084 ton tot 503.104 ton), hetzij 15,3 %. Deze stijging valt in hoofdzaak toe te schrijven aan een sterk toegenomen bedrijvigheid in het kanaal Brugge-Zeebrugge. De geladen hoeveelheid steeg er van 154.777 ton tot 222.133 ton, hetzij met 43,5 %. Dit kanaal zag dan ook zijn aandeel toenemen van 25,7 % tot 34,2 %.

Belangrijk als plaatsen van lading zijn nog het kanaal Brugge-Oostende (156.210 ton in 1958; aandeel: 24,0 %) en Kortrijk-Bossuyt (82.204 ton in 1958; aandeel: 12,6 %).

Het volume der geloste goederen steeg in het Scheldebekken van 1.512.404 tot 1.764.316 ton. Door deze toename van 16,6 % werd het Scheldebekken belangrijker dan het IJzerbekken voor wat de geloste goederen betreft. Het IJzerbekken noteerde een achteruitgang van 354.516 ton (van 1.939.271 ton tot 1.584.755 ton), d.i. 18,3 %. Het kanaal Brugge-Oostende blijft veruit het belangrijkste, met een aandeel van 31,3 % (1.049.841 ton) in 1958 tegenover 29,9 % (1.033.996 ton) in 1955. De toename van geloste goederen was vooral aanzienlijk op het kanaal Gent-Brugge (186.404 ton tot 323.328 ton, d.i. + 73,4 %), waardoor zijn aandeel steeg van 5,4 % tot 9,6 %. Het kanaal Roeselare-Leie en de Leie zijn niettemin nog belangrijker, met een aandeel van resp. 20,6 % (689.367 ton) en 12,9 % (433.486 ton) in 1958. Het aandeel van het kanaal Brugge-Zeebrugge in het volume geloste goederen daalde van 13,9 % (480.875 ton) in 1955 tot 6,2 % (208.429 ton) in 1958.

In de havens van het Scheldebekken werden in 1958 voornamelijk produkten van de metaalnijverheid (71.432 ton) en voedingswaren en landbouwprodukten (49.747 ton) geladen, terwijl in het IJzerbekken het vooral vaste brandstoffen (180.881 ton), voedingswaren en landbouwprodukten (121.440 ton) en scheikundige produkten (108.417 ton) betrof. Bij de geloste goederen overwegen de voedingswaren en landbouwprodukten (730.779 ton) en de groefprodukten (464.528 ton) in het Scheldebekken; in het IJzerbekken werden vooral vaste brandstoffen (482.374 ton) en groefprodukten (442.320 ton) gelost.

W.E.S.

STEDEBOUW, HUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Lijst van de door K.B. goedgekeurde plannen van aanleg.

	K.B.
Izegem B.P.A. Kasteelwijk Zuid	16-6-59
Izegem » Uitbreiding West	16-6-59
Brugge » Fort Lapin	16-7-59
Desselgem » Marktplaats en omgeving II	23-7-59
Lendelede » Izegemstraat	23-7-59
Ieper » Kalfvaartwijk	7-10-59
Moorsele » Kortrijkstraat	8-10-59
Kuurne » Tramstatie	8-10-59
Dadizele » Centrum	8-10-59
Boezinge » Kanaalzone	8-10-59

Behalve voor Boezinge, waar het om een nijverheid gaat, betreft het hier allemaal woningen.

N. V.

DE KORTRIJKSE VERZEKERING

Gesticht in 1919

Maatschappelijk Kapitaal : Fr. **15.000.000** (volstort)

SLUIT ALLE TAKKEN VAN VERZEKERING AF en BIJZONDERLIJK deze:

BRAND en BLIKSEM met:

- ALLE ONTPLOFFINGEN
- STORMSCHADE
- VAL VAN VLIEGTUIGEN

ONGEVALLEN:

- AUTORIJTUIGEN
- PERSOONLIJKE VERZEKERINGEN
- RIJWIELVERZEKERINGEN
- BURGERLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

(Zie onze zeer interessante polis : FAMILIALE VERZEKERING)

e. a.

LEVENSVZERKERINGEN

— LIJFRENTEN

— DOTATIES

— PENSIOENEN

AAN DE GUNSTIGSTE VOORWAARDEN en de VOORDELIGSTE TARIEVEN

ZETEL : te KORTRIJK - LANGE STEENSTRAAT, 20

BURELEN : LEKKERBEETSTRAAT, 3
(Eigendom der Maatschappij)

H.R.K. 952

Telefoon **201.38** (2 lijnen)

BIJHUIS TE BRUGGE : GARENMARKT, 6 - Tel. **324.40**
(Eigendom der Maatschappij)

EN INSPECTIES TE :

IEPER — WAREGEM — OOSTENDE — ROESELARE — MOESKROEN
MENEN — DEERLIJK — WAASMUNSTER — AALST — ANTWERPEN
en OUDENAARDE

WEST - VLAANDEREN WERKT...

KONGRES A.I.E.S.T.

Het kongres van de Association Internationale d'Experts Scientifiques du Tourisme (Bern) (A.I.E.S.T.) welke doorging te Vichy van 7 tot 12 september, had dit jaar als thema « Le Tourisme, facteur d'expansion régionale ».

De Heer O. Vanneste, directeur van het Westvlaams Economisch Studiebureau, hield er een referaat dat als onderwerp droeg « Les Enquêtes économiques dans une région touristique ».

DE N.V. CO.B.A.R. BESTAAT 25 JAAR

De N.V. CO.B.A.R., producent van de radio- en televisietoestellen « Barco » (Belgian American Radio Corporation) werd opgericht op 12 september 1934. Stichter van dit bedrijf was de Heer Depuydt; tot de eerste medewerkers behoorde een Amerikaans ingenieur, wat meteen de naam van het bedrijf verklaart.

Op het huidige ogenblik is het bedrijf in volle expansie: de nuttige oppervlakte wordt verdubbeld en de tewerkstelling belooft op heden 175 arbeidskrachten. Naast de produktie van radio's, vervaardigt de N.V. CO.B.A.R. 45 T.V.-toestellen per dag; binnenkort zal, dank zij de verhoogde plaatsruimte en aanwerving van arbeidskrachten, de produktie tot 60 T.V.-apparaten per dag opgedreven worden.

INTERNATIONALE ROZENPROEFTUIN

Met de steun van het Provinciaal Tuinbouwkomitee werd op het kasteel 't Hooghe te Kortrijk, een rozenproeftuin opgericht « Internationale Rozenproeftuin voor de Noordzeelanden » genaamd.

In deze tuin, die een oppervlakte

heeft van circa 6.000 m², worden honderden nieuwe rozenvariëteiten en selekties opgeplant met het doel voorlichting te geven aan beroepskwekers en liefhebbers en de gedragingen te bestuderen van deze nieuwigheden onder de in de Noordzeelanden heersende klimatologische voorwaarden.

De resultaten zullen vergeleken worden met deze welke bekomen worden in de proeftuinen van Genève, Madrid, Rome, Orleans, Parijs, Bockoskog, enz.

BRUGGE-ZEEBRUGGE INDUSTRIALIZEERT VERDER

Brugse sloopwerven.

De « Forges de Clabecq » en de « Ateliers Métallurgiques de Chatelineau » stichtten een nieuwe vennootschap « Brugse Sloopwerven ». Voor het slopen van grote zeeschepen worden thans 8 miljoen geïnvesteerd in de bouw van een sloopwerf langs de oostoever van het Boudewijnkanaal.

Scott & Williams.

Deze Amerikaanse firma voor breimachines heeft de beschikking gekregen over 2 ha. De eerste palen werden geheid. Op 14 december heeft de aanbesteding voor de fabrieksgebouwen plaats. 5.600 m² zullen bebouwd worden. Het geheel betekent een investering van 20 miljoen.

Giasfabriek.

De tewerkstelling in de Glasfabriek te Zeebrugge bereikte een nieuw record: 2.100 arbeidskrachten.

Havenwerken.

De aanbesteding voor de indijkingswerken van het oostelijk schiereiland in de rede te Zeebrugge had plaats op 10 september. De laagste aanbieder was de firma Hanssens te Brugge: 185 miljoen. Deze aanbesteding werd reeds goedgekeurd. De Maatschappij der Brugse Zeevaart-

inrichtingen besliste verder het Zee-station op de havendam te Zeebrugge te vergroten en te modernizeren.

500.000 BEZOEKERS IN STAND VAN WESTTOERISME OP INTERNATIONALE JAARBEURS DER VLAANDEREN TE GENT

Een half miljoen bezoekers aan de Internationale Jaarbeurs der Vlaanderen te Gent, die doorging van 12 tot 27 september 1959, hebben de stand van Westtoerisme bezocht die op een strategisch goed gelegen plaats opgesteld stond. Te midden van een weelde aan bloemen en planten kon men er kennis maken met de toeristische aantrekkelijkheden van West-Vlaanderen.

Door een hostess werden de ganse dag alle gewenste inlichtingen over toeristisch West-Vlaanderen verschaft.

AKTIEKOMITEE VOOR ZEEBRUGGE

Op een bijeenkomst van het Komitee voor Initiatief van de stad Brugge werd beslist een Aktiekomitee voor Zeebrugge op te richten; laatstgenoemd komitee verspreidde reeds een affiche met als titel « Zeebrugge of Terneuzen ? »

FINANCIERING VAN REGIONAAL-EKONOMISCHE ONTWIKKELING

De Heer Guido Declercq, lid van het direktiekomitee W.E.R., woonde van 20 tot 22 september het kongres bij, te Berlijn, van de « Confédération Internationale du Crédit Populaire ». Het kongres had als thema: « De financiering van de regionale economische ontwikkeling ». De Heer G. Declercq was er verslaggever voor België.

NIEUWE FABRIEK TE BRUGGE

Door de N.V. Hens Voeders uit Antwerpen zal een nieuwe fabriek gebouwd worden aan het handelsdok te Brugge. Deze veevoederfabriek zal werkgelegenheid bieden aan 140 arbeidskrachten en een trafiek medebrengen van 120.000 ton granen.

HOPPRIJSKAMP

De jaarlijkse hopprijskamp en -tentoonstelling, ingericht op initiatief van het Hopinstituut te Poperinge, werd van 25 tot en met 27 september 1959 gehouden op het stadhuis aldaar.

Er werden 187 hopstalen tentoongesteld aangeboden door 122 producenten uit het Poperingse.

Een jury, samengesteld uit vertegenwoordigers van de brouwers-, hophandelaars- en plantersmiddens, keurde de voorgestelde monsters.

Alle stalen bekwamen meer dan 70 procent van de punten waaruit de hoge kwaliteit blijkt van de Poperingse hopoogst 1959.

INDUSTRIETERREIN BEVEREN (Roeselare)

Het gemeentebestuur van Beveren-bij-Roeselare beschikt sinds enkele maanden over een eigen industrieterrein. De werken voor uitrusting van het terrein zullen uitgevoerd worden in het voorjaar van 1960.

De eerste resultaten in het raam van de geplande nijverheidskern worden thans reeds geboekt.

— Er werden 5 ha industriegrond aangekocht door de P.V.B.A. Carrosserie Jonckheere teneinde hun bestaand bedrijf uit te breiden (fabrikage van autocars, autobussen, carrosserie voor kamions, reklamewagens, enz.) en anderzijds over te gaan tot het vervaardigen van reeksen onderdelen voor koetswerk.

De eerste nieuwe werkplaatsen voor de uitbreiding der carrosserie zullen voltooid zijn tegen maart e.k. Dit zal toelaten de tewerkstelling van 525 tot 650 arbeiders te verhogen.

Na de konstruktie van het bedrijf voor onderdelen zal de tewerkstelling op 800 kunnen gebracht worden.

— De P.V.B.A. Snauwaert - Depla kocht eveneens 1 ha industriegrond; dit bedrijf produceert tennisraketten en houten sportartikelen. De tewerkstelling zal 40 man bedragen. De produktie is bestemd voor de binnenlandse markt en voor de uitvoer.

— De gemeente beschikt thans nog over 3,5 ha industrieterreinen die voor onmiddellijke bebouwing kunnen in aanmerking komen.

DAG VAN DE BELGISCHE KUST TE KEULEN

Op initiatief van de Duits-Belgisch-Luxemburgse Handelskamer werd een Belgische manifestatie te Keulen ingericht van 20 tot 26 september 1959.

Westtoerisme nam hieraan deel met een dag van de Belgische kust op 21 september 1959. Voor de gelegenheid was een Westvlaamse delegatie naar Keulen gereisd onder de leiding van de Heer H. Smissaert, gedeputeerde van West-Vlaanderen.

Het vissersmuziek en een folkloristische vissersgroep uit Blankenberge hadden eveneens de reis naar de Domstad gemaakt om er bij het Rijnlands publiek de aandacht te vestigen op het toerisme aan de Belgische kust.

Ontvangsten werden belegd in de dienst voor toerisme van de stad Keulen, alsmede in het stadhuis, waar de Westvlaamse afvaardiging ontvangen werd door de Heren Theo Burauen, eerste burgemeester van Keulen, en Dr. Max Adenauer, eerste directeur van dezelfde stad.

In twee grootwarenhuizen van Keulen werden toeristische stands geplaatst door Westtoerisme, die een vlotte belangstelling kenden bij de bevolking van Keulen.

Het optreden van de Blankenbergse vissersgroep vóór de Dom te Keulen op 21 september 1959, ter gelegenheid van de dag van de Belgische kust aldaar.

(Foto Westtoerisme)

SCHEPPENDE HANDEN TE IZEGEM

Door Westtoerisme werd met een toeristische stand deelgenomen aan de tentoonstelling « Scheppende Handen » te Izegem, die aldaar ingericht werd door de Middenstandsjeugd, van 19 tot 22 september 1959.

AKKOORD FIRMA FAHR A. G. - WERKHUIZEN LEON CLAEYS

Tussen de firma's FAHR A. G., Gottmadingen (Duitsland) en Werkhuizen LEON CLAEYS P.V.B.A., Zedelgem, werd met ingang van 1 september 1959 een overeenkomst ondertekend die een nauwere samenwerking voorziet op het gebied van de maaidorser-ontwikkeling en produktie. Het doel van deze overeenkomst is na verloop van bepaalde termijnen een typebeperking door te voeren, waarbij de mogelijkheid geschapen wordt voor de respektieve types een grotere serie-produktie te bereiken en daarmee het concurrentievermogen van beider produkten te verhogen.

In het raam van dit akkoord zal de firma FAHR A. G. de algemene vertegenwoordiging van de door CLAEYS gebouwde maaidorsersmachines voor de Bondsrepubliek Duitsland overnemen, om daarmee het door haar reeds aangeboden maaidorserprogramma te vervolledigen.

Dit akkoord brengt geenszins de financiële en juridische onafhankelijkheid der beide firma's in het gedrang.

BELGISCHE WEEK TE AMSTERDAM

Van 2 tot 10 oktober 1959 werd in de Nederlandse hoofdstad een Belgische week georganiseerd die in hoofdzaak toeristische propaganda voor België bedoelde.

Aan deze belangrijke manifestatie werd deelgenomen door Westtoerisme; in de Apollohal werd een grote toeristische stand opgesteld.

Op 5 oktober ging de « Dag van de Belgische Kust » door. Hieraan werd deelgenomen door een buitengewoon grote Westvlaamse delegatie die geleid werd door Ridder Pierre van Outryve d'Ydewalle, gouverneur van West-Vlaanderen, en die verder bestond uit de leden van de Bestendige Deputatie, de voltallige Provinciale Raad van West-Vlaanderen, de burgemeesters van de 29 toeristische steden en gemeenten van West-Vlaanderen, alsmede de Westvlaamse pers.

Gans de dag werd te Amsterdam propaganda gemaakt voor het toerisme in West-Vlaanderen met de medewerking van de bekende Ieperse

harmonie Ypiana onder de leiding van Luitenant Hanniken, kapelmeeester van de Belgische Zeemacht, alsmede de nar van Ieper en een groep katjes uit de bekende Kattestoot.

NIEUW BEDRIJF TE KORTRIJK

Op 3 oktober werd door de Heer J. Lambrecht, burgemeester van Kortrijk, de eerste steen gelegd van de nieuwe onderneming van het Kortrijks Dakpannenkantoor. Dit bedrijf zal geprefabriceerde bouwelementen en vloeren vervaardigen. Hiervoor werd een internationaal brevet van Franse oorsprong opgenomen waarvan het nieuw bedrijf de exploitatie heeft voor de Benelux-landen en Groot-Brittannië.

De eerste proeven gaven volledige bevrediging; reeds nu kunnen geïnteresseerden de produkten bezichtigen in het expositiecentrum van het Kortrijks Dakpannenkantoor.

Het nieuw bedrijf zal werkgelegenheid bieden aan circa 200 arbeidskrachten.

PROVINCIALE DAG BOND VAN KROOSTRIJKE GEZINNEN

Op 4 oktober sprak de Heer Guido Declercq, lid van het direktiecomité W.E.R., op de provinciale dag van de Nationale Bond der Kroostrijke Gezinnen van België, gehouden in de Meli te Adinkerke. Het behandeld onderwerp: « West-Vlaanderen op de drempel van 1960 ». Een motie werd opgesteld, waarin de aandacht van de Regering werd gevraagd voor de uitbouw van de haven Brugge-Zeebrugge, de koördinatie van de openbare werken in de ontwikkelingsgebieden en de bevordering van de streekplanning in West-Vlaanderen.

W.E.R. VRAAGT DECENTRALIZATIE VAN HOGER ONDERWIJS

De Westvlaamse Economische Raad, vergaderd te Oostende op 17 oktober 1959, onder voorzitterschap van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, gouverneur, verzocht de Heer Minister van Openbaar Onderwijs maatregelen te nemen om zo spoedig mogelijk de Westvlamingen in de mogelijkheid te stellen universitair onderwijs te genieten in eigen provincie.

Dit verzoek van de W.E.R. om de kandidaturen van het hoger onderwijs te decentraliseren te Brugge steunt:

— op de ontstellende achterstand van de Westvlamingen inzake deelname aan het universitair onderwijs;

— op de noodzakelijkheid om vanaf heden alle bekwaame krachten voor te bereiden op de taak die zij te vervullen hebben in de zich snel wijzigende maatschappij;

— op de grote behoefte aan afgestudeerden van alle branches die zich in de nabije toekomst zal voordoen in het zich snel industrialiserend en ontwikkelend West-Vlaanderen.

De W.E.R. is overtuigd dat de oprichting van kandidaturen in een provincie zoals West-Vlaanderen, welke reeds meer dan 1 miljoen inwoners telt en waar de demografische vooruitzichten na Limburg het gunstigst zijn van het gehele land, zal bijdragen tot de demokratizering van het hoger onderwijs, het verheffen van het algemeen kultureel en technisch peil van de provincie en tot het verbreden van de kansen tot hogere welvaart.

INDUSTRIEEL SPOOR TE DIKSMUIDE

Op voorstel van het stadsbestuur van Diksmuide en de W.E.R. heeft de Regering voor de aanleg van een rangspoor op het nijverheidsterrein van eerstgenoemde stad een toelage verstrekt van 500.000 F.

PROPAGANDABROCHURE VAN DE W.E.R.

Door de Westvlaamse Economische Raad werd een brochure in het Engels gepubliceerd, onder de titel « Industrial Opportunities in West Flanders ». Aan de hand van foto's, kaarten en teksten worden de mogelijkheden van industrievestiging in West-Vlaanderen belicht. Deze brochure zal op ruime schaal verspreid worden in Amerika.

TOERISME EN EKONOMIE

Tijdens de voorbije weken werden door Westtoerisme in het kader van Toerisme en Economie, andermaal een aantal bezoeken aan West-Vlaanderen georganiseerd voor buitenlandse industriëlen.

De belangstelling van deze buitenlandse gasten ging in hoofdzaak naar de industrie in de streek van Brugge. Het voornaamste van deze bezoeken was ongetwijfeld dit van een groep Franse industriëlen die op 24 oktober 1959 in het Provinciaal Hof te Brugge ontvangen werden door de Heer H. Smitsaert, gedeputeerde van West-Vlaanderen.

Onder de leiding van de Heer Pierre Van Damme, burgemeester van Brugge, werd in de namiddag een bezoek gebracht aan de Brugse haveninrichtingen.

Boven :

Nieuw gemeentehuis te Eernegem.

Midden :

Nieuw gemeentehuis te Oostrozebeke.

Onder :

Nieuw gemeentehuis te Zedelgem.

(Foto's J. Sansen)

STADSBESTUUR BRUGGE EN W.E.R. IN DE BRES VOOR ZEEBRUGGE

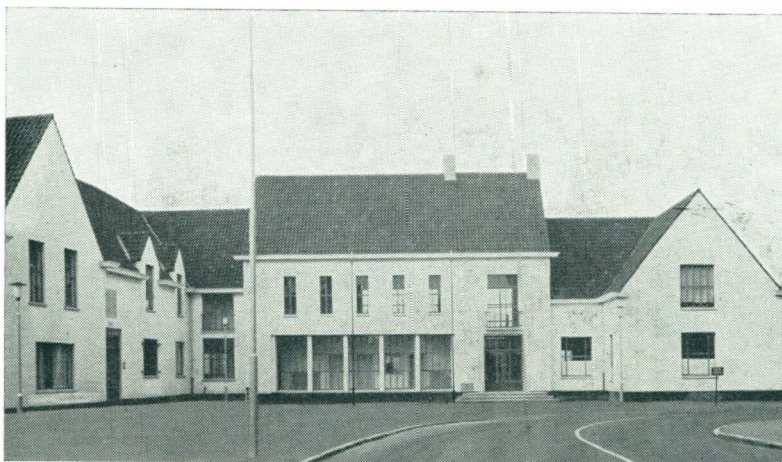
Vanwege het stadsbestuur van Brugge werd een schrijven gericht aan de Heer Eerste Minister en aan de Heer Minister van Openbare Werken en Wederopbouw, waarin de aandacht wordt gevestigd op de noodzakelijkheid om zo spoedig mogelijk de uitbouw aan te vatten van het havenkompleks Zeebrugge-Brugge. Het stadsbestuur vestigde eveneens de aandacht op het feit dat, mede met Belgische gelden en door de regionale begunstigingsmaatregelen van de Nederlandse Regering, Terneuzen als een scherpe konkurrent zal uitgroeien van Zeebrugge. Gevraagd werd dat de Regering een plan en timing zou opstellen voor de uitrusting van Zeebrugge. Dit standpunt werd op 26 september jl. door de Raad van Beheer van de W.E.R. bijgetreden.

In een schrijven liet de Heer O. Van audenhove, minister van Openbare Werken en Wederopbouw, geworden dat het in zijn bedoeling lag de nodige kredieten voor de haven van Brugge-Zeebrugge te voorzien in de investeringswet welke aan de Regering zal voorgesteld worden. Deze zal naderhand aan het Parlement voor beslissing voorgelegd worden.

NIEUWE ONDERNEMING TE ROESELARE, EERSTE IN BELGIE

Onder de benaming Filsintex wordt te Roeselare een nieuwe onderneming opgericht op initiatief van de Heer L. H. WYCKHUYSE, met een kapitaal van 5.000.000 F.

Deze onderneming zal syntetische garens, voornamelijk uit viscose, spinnen voor de tapijtweverijen. Dit is de eerste spinnerij van dergelijke syntetische garens in ons land. Zij wordt uitgerust met het modernste materiaal en de totale investering zal circa 15.000.000 F bedragen.

NIEUWE BOTTELARIJ VAN COCA-COLA TE BRUGGE

Langs de Oostendse steenweg te Brugge werd in oktober jl. een nieuwe bottelarij van Coca-Cola officieel ingehuldigd. In deze nieuwe afdeling zijn op huidig ogenblik 75 arbeidskrachten tewerkgesteld.

AKTIE VOOR WINTERTOERISME

Westtoerisme schikt deze winter een belangrijke aktie te ontwikkelen ter bevordering van het wintertoerisme aan de Belgische kust.

Deze aktie werd ingezet met een nationale perskonferentie op 4 november 1959 in het Brouwershuis te Brussel.

De bijna voltallige pers was op deze perskonferentie aanwezig. Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, gouverneur van West-Vlaanderen en voorzitter van Westtoerisme, hield bij deze gelegenheid een belangrijke uiteenzetting over de groeiende bijval die het Wintertoerisme aan de Belgische kust in het binnenland en in Noord-Frankrijk ontmoet. Ook de Heer Wielemans voerde het woord om de toeristische aktie van de provincie West-Vlaanderen tot voorbeeld te stellen.

BROUWGERSTKONGRES TE BRUGGE

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de Vereniging voor Brouwerijonderzoek en -Onderwijs (VEBO) en het 10-jarig bestaan van het te Brugge gestichte Barley Committee van het European Brewery Convention, werd van 29 tot 31 oktober 1959, in het Provinciaal Hof te Brugge, een kongres georganiseerd, voor de leden van het Barley Committee. Brouwerijdeskundigen uit 14 landen namen deel aan de zittingen van deze internationale bijeenkomst.

KONTAKTEN OVERZEE

De Heer G. Declercq, lid van het direktiekomitee van de Westvlaamse Economische Raad, en de Heer O. Vanneste, directeur, zijn afgereisd naar de Verenigde Staten van Amerika. Zij zullen aldaar gesprekken voeren met overheidsinstanties en met industriële teneinde West-Vlaanderen als vestigingsplaats of kontaktpunt voor Amerikaanse bedrijven beter bekend te maken. De Heren Declercq en Vanneste zullen eveneens een bezoek brengen aan de firma Scott and Williams te Laconia, N. H., welke enkele maanden geleden een kontrakt afsloot met de stad Brugge voor vestiging van een belangrijk filiaalbedrijf.

BROUWGERST-TENTOONSTELLING TE VEURNE

Op 29 september 1959 werd in het stadhuis te Veurne de jaarlijkse brouwerijstrijd verkoopdag georganiseerd.

Vierendertig exposanten stelden 48 monsters ten toon die samen 4.213 ton brouwerijstrijd vertegenwoordigden, als volgt verdeeld:

Carlsberg	2.445 ton
Herta	1.135 ton
Balder	500 ton
Ingrid	114 ton
Proctor	19 ton

INDUSTRIETERREIN « AANGESNEDEN » TE GULLEGEM

Van de drie belangrijke industrieterreinen welke in de schoot van het gemeenschappelijk algemeen aanlegplan voor het gewest Kortrijk voorzien werden, is een gesitueerd op het grondgebied Gullegem-Moorsele.

Op dit terrein is reeds een eerste bedrijf, de P.V.B.A. Konstruktiewerkhuizen Lefebvre-Vanneste & Co., producent van hydraulische persen, in opbouw op het grondgebied van Gullegem. Het gemeentebestuur nam de nodige ontsluitingswerken voor zijn rekening; nog een 25-tal ha zijn onmiddellijk ter beschikking voor nieuwe industriële initiatieven.

W.E.R. VERZOEKT OM NOODMAATREGELEN VOOR DE ZEEVISSERIJ

De Westvlaamse Economische Raad, vergaderd te Oostende op 17 oktober 1959, onder voorzitterschap van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, gouverneur, verzocht de Minister van Landbouw en van Economische Zaken ten spoedigste de tijdelijke noodmaatregelen te nemen, die de instandhouding van de zeevisserij moet verzekeren.

De Westvlaamse Economische Raad wees erop dat onder druk van de huidige noodtoestand de schuldenlast van deze bedrijfstak steeds toeneemt en ondraaglijk wordt en verzocht de betrokken Ministeries een gemeenschappelijk plan op te maken waarin het geheel van maatregelen zou voorzien worden om de leefbaarheid van de visserij te beveiligen.

In een schrijven liet Baron A. de Vleeschauwer, minister van Landbouw, geworden dat de kwestie het voorwerp uitmaakt van een grondig onderzoek en dat alles in het werk zal gesteld worden om aan de aangehaalde toestand in de zeevisserij te verhelpen.

De Heer Minister wees eveneens op het feit dat verschillende maatregelen reeds door zijn departement werden genomen, als het toekennen van premies aan scheepjongens en rederij die scheepjongens aanmonsterten, verlenen van subsidies aan rederij die opzoekingen verrichten inzake nieuwe vismetodes en die verbeteringen aanbrengen aan de uitrusting hunner vaartuigen, het toekennen van een premie voor de boekhouding en de steun die door de opvangregeling aan het zeevisserijbedrijf wordt verleend.

VOORLICHTING WESTVLAAMSE EKONOMISCHE PROBLEMATIEK

Door de leden van het direktiekomitee W.E.R. of personeel van het Studiebureau werden voordrachten gehouden over de economische problemen van Westvlaamse gewesten te Blankenberge (19 september), Brugge (20 oktober), Kortrijk (14 november), Waregem (15 november), Ieper (18 november).

Door de Heer O. Vanneste, directeur W.E.S., werd op 24 september jl. een lezing gehouden voor het N.I.R. - gewestelijke zender Kortrijk.

WEST ZEEUWS-VLAANDEREN

Door het Economisch Technologisch Instituut voor Zeeland werd een brochure (48 blz.) gepubliceerd over « De economische ontwikkeling van West Zeeuws-Vlaanderen ».

PRODUKTIVITEITSCENTRUM WEST-VLAANDEREN

Het Produktiviteitscentrum West-Vlaanderen publiceerde een brochure (104 blz.) waarin de activiteiten van het komend seizoen toegelicht worden. Deze brochure kan bekomen worden op de sekretariaten Dijver 7, Brugge, en Rijselstraat 22, Kortrijk.

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

Uit het Jaarverslag 1958 van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas wordt vernomen dat het aandeel van West-Vlaanderen in het spaartegoed van de A.S.L.K. 12,5 % bedraagt van het geheel.

In de loop van 1958 werden in West-Vlaanderen 2,08 miljard F gestort en 1,7 miljard F teruggetrokken.

Het gemiddeld spaartegoed beloopt in West-Vlaanderen 13.680 F per boekje; in het land in zijn geheel beloopt dit tegoe 13.248 F.

De Westvlaamse Economische Raad

ontving financiële steun van volgende gemeenten

Arrondissement BRUGGE

Aartrijke	Sijsels
Beernem	Sint-Andries
Blankenberge	Sint-Kruis
Brugge	Sint-Michiels
Dudzele	Torhout
Heist-a.-Zee	Wenduine
Knokke	Zedelgem
Meetkerke	Zuikerkerke
Oostkamp	

Arrondissement DIKSMUIDE

Diksmuide	Kortemark
Esen	Lamprenisse
Handzame	Oostkerke (Diksm.)
Houthulst	Reninge
Kaaskerke	Sint-Jacobskapelle
Klerken	Zarren

Arrondissement IEPER

Elverdinge	Proven
Geluwe	Roesbrugge-Haringe
Ieper	Sint-Jan
Kemmel	Vlamertinge
Langemark	Watou
Loker	Westvleteren
Mesen	Wijtschate
Nieuwkerke	Woesten
Oostvleteren	Zillebeke
Passendale	Zonnebeke
Poperinge	

Arrondissement TIELT

Aarsele	Sint-Baafs-Vijve
Meulebeke	Tielt
Ooigem	Wielsbeke
Ruiselede	

Arrondissement KORTRIJK

Aalbeke	Hulste
Belleghem	Kortrijk
Beveren-Leie	Kuurne
Bisseghem	Lendelede
Deerlijk	Menen
Dottenijs	Moeskroen
Gullegem	Outryve
Harelbeke	St.-Eloois-Vijve
Heestert	Waregem
Heule	Wevelgem
	Zwevegem

Arrondissement OOSTENDE

Ichtegem	Slijpe
Leffinge	Stene
Lombardsijde	Vlissegem
Middelkerke	Westende
Oostende	Zande

Arrondissement ROESELARE

Ardoosie	Kachtem
Beveren	Ledegem
Dadizele	Lichtervelde
Emelgem	Staden
Ingelmunster	Westrozebeke
Izegem	

Arrondissement VEURNE

Adinkerke	Ramskapelle
Beveren	Sint-Rijkers
De Panne	Veurne
Houtem (Veurne)	Zoutenaai
Nieuwpoort	

W.E.R. - PUBLICATIES

REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

« De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper », door G. Declercq & O. Vanneste, 1958 (207 blz.) — 135 F.

« De Belgische Zeevisserij — Een Economische Studie », door O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 blz.) — 200 F.

« La Pêche Maritime Belge — Étude Économique », par O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 p.) — 200 Frs.

RAPPORTEN W.E.R.

« De Confectienijverheid in West-Vlaanderen — Contact Technisch- en Beroeps- onderwijs/Nijverheid », gestencileerd, 1958 (64 blz.) — 35 F.

ANDERE PUBLICATIES

« Le Littoral et son Hinterland — Essai d'une étude d'économie touristique » (in Nederlandse taal uitgeput)

door O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (226 blz.) — 150 F.

« Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen »

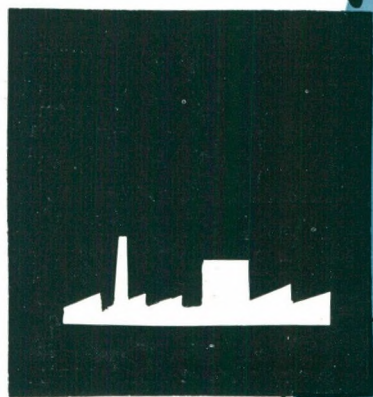
door G. Declercq & O. Vanneste, 1957 (2 delen, 130 blz + 278 blz) 275 F.

« Toekomstige Ontwikkelingsmogelijkheden van Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland »

1957 (56 blz.) — 20 F.

« Adresboek van de Westvlaamse industrie »

1958 (344 blz.) — 150 F.

AGENTSCHAPPEN VERSPREID OVER WEST-VLAANDEREN
Zetel: NOORDSTRAAT 38, ROESELARE

de bank die aan de ontwikkeling medewerkt